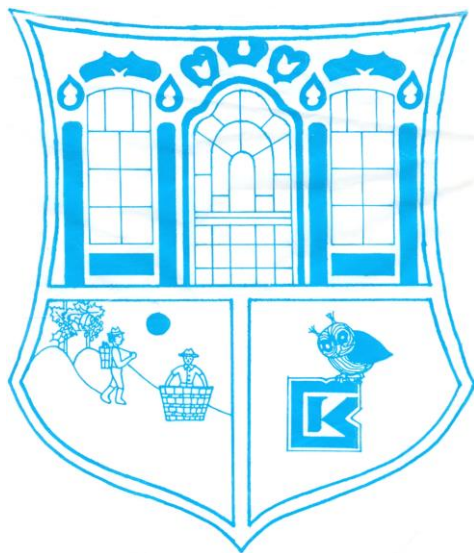

ILOSVAI SELYMES PÉTER ÁLTALÁNOS ISKOLA
ABAÚJSZÁNTÓ

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2019.

Tartalomjegyzék

Intézményre vonatkozó adatok.....	5
Küldetésnyilatkozat	6
Az iskola jövőképe	6
Iskolatörténet.....	7
I. NEVELÉSI PROGRAM.....	8
Pedagógiai alapelvek, célok, feladatok, eszközök, eljárások	9
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	16
3. A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	20
4. Környezeti nevelési program	28
5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	31
6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	34
7. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai.....	35
8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek	44
9. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	55
10. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	56
11. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	60
12. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei.....	64
II. HELYI TANTERV	67
13. Választott kerettanterv, az iskolában tanított kötelező és nem kötelező (választható) tantárgyak és óraszámok (óraterv).....	67
14. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	73
15. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai.....	74
16. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése.....	76
17. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési, értékelési módja, magatartásának és szorgalmának minősítése	78
18. A tanulók magasabb évfolyamba lépésének feltételei.....	88
19. Az évfolyam megismétlése	88
20. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai	89
21. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	90
22. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	91
23. Egész napos iskola.....	92
23. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek.....	94
24. A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	96
25. A Pedagógiai program érvényessége, értékelése, felülvizsgálata, módosítása, nyilvánossága, véleményezés, elfogadás, jóváhagyás	99

Bevezetés

Az iskolában a nevelő-oktató munka a pedagógiai program alapján folyik. A köznevelési törvény szabályozásából következően minden jelenleg működő iskola rendelkezik pedagógiai programmal.

A pedagógiai program az iskola pedagógiai stratégiai terve, amely hosszú illetve középtávra – az intézményben működő évfolyamok számához kapcsolódva legalább egy képzési ciklusra – határozza meg az iskolában folyó nevelés-oktatás rendszerét: céljait, feladatait és tevékenységeit.

A pedagógiai program ebből következően az iskola szakmai önmeghatározásának dokumentuma, egyben szakmai autonómiájának biztosítója is.

A pedagógiai programban, mint stratégiai tervben foglaltak akkor valósíthatók meg, ha ahhoz kapcsolódva: évente meg vannak határozva az aktuális célok és az ehhez kapcsolódó feladatok teljesülnek.

Intézményre vonatkozó adatok

INTÉZMÉNY ADATAI:	
Hivatalos neve:	Ilosvai Selymes Péter Általános Iskola
Címe:	3881 Abaújszántó, Béke út 15.
OM azonosító:	029201
Telefonszáma:	+36-47-330-046
E-mail cím:	ilosvai@t-online.hu
Rövid neve:	isp.igazgato@t-online.hu
Az intézmény típusa:	Ilosvai Általános Iskola
Alapító szerv neve:	Összetett intézmény
Alapítói jogkör gyakorlója:	Emberi Erőforrások Minisztériuma
Alapító székhelye:	emberi erőforrások minisztere
Az intézmény fenntartója:	1054 Budapest, Akadémia utca 3.
	Klebelberg Központ

KÖZNEVELÉSI ÉS EGYÉB ALAPFELADATOK

Általános iskolai nappali rendszerű nevelés-oktatás alsó tagozat 1-4, felső tagozat 1-8. évfolyamok.
Sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása
Sajátos nevelési igényű tanuló gyógypedagógiai nevelése-oktatása
Nemzetiségi nevelés-oktatás (magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés – oktatás (magyar)
Integrációs felkészítés
Napközi otthonos foglalkozás, tanulószoba
Egész napos iskola 1-2. évfolyamon
Iskolai könyvtár

Küldetésnyilatkozat

„Szeretném, ha ember lenne belőled gyermekem”

/Móra Ferenc/

Az iskola küldetésének tekinti a szeretetteljes, bizalmon és kölcsönös elfogadáson alapuló légkörben, gyermekközpontú környezetben, személyiségközpontú pedagógiai eljárásokkal testileg és lelkileg egészséges, harmonikus, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában is boldogulni tudó, az iskolához, a településhez, a hazához erősen kötődő, önálló tanulásra, önnevelésre való képességgel rendelkező ifjúság kibocsátását.

Őszinte, becsületes és művelt embereket szeretnénk felnevelni, akik hosszú évek múlva is büszkék lesznek arra, hogy illosvais diákok voltak.

Az iskola jövőképe

A kerettantervek alapján elkészített helyi tantervben megfogalmazott oktatási célokon és a nevelési programban kitűzött feladatokon keresztül iskolánk pedagógiai programja – az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével – teret ad a sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak és a munkának.

A jövő nemzedékért érzett felelősség vállalása körültekintő döntéshozatalt kíván az oktatásban résztvevők mindegyikétől: a fenntartótól, a szakma képviselőitől és a szülőktől.

A gyermek iskoláztatása egyre jobban létkérdés minden szülő számára, hiszen egy bonyolult, a mainál valószínűleg bizonytalanabb munkaerőpiacon kell megtalálniuk létfenntartásuk és önmegvalósításuk lehetőségeit és módját. Az elbizonytalanodás jelensége, az értékváltás, a tudás leértékelődése társadalmi tünet, nehéz feladatok elé állítja az oktatás folyamatában résztvevőket. Mindezen nehézségek ellenére munkánk legfőbb célkitűzése a gondjainkra bízott gyerekek lehető legjobb, legeredményesebb nevelése, oktatása, melynek során az örök emberi értékekre: a humanizmusra, az emberszeretetre, a gyermekszeretetre építünk.

Erre garancia iskolánk szakmailag jól felkészült, humánus, az erkölcsi értékeket ismerő és tisztelő, a kihívásokra és megújulásra nyitott, gyermekszerető nevelőtestülete és valamennyi dolgozója, akik elkötelezettek az iránt, hogy iskolánk jó hírnevét továbbra is megőrizzük.

Iskolatörténet

Iskolánk, az Ilosvai Selymes Péter Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a gyönyörű Zempléni-hegység lábánál fekvő Abaújszántó városban található.

Az ide látogató emberek és a településen élők megdicsérik, hiszen a környék legpatinásabb épülete. Ez most mutatkozik meg igazán, hiszen 2012-ben jelentős bővítésen és felújításon ment keresztül megőrizve a régi stílus jegyeit.

1901-ben kezdődött meg itt az oktatás. 1971-ben intézményünk születésének 70. évfordulóján felvette Ilosvai Selymes Péter nevét. Névadónk volt a kor egyik legjelentékenyebb világi énekszerzője. Nevét minden magyar diák megismeri, amikor Arany János „Toldi” című művét tanulja, hiszen a költő forrásként használta a XVI. században élt Ilosvai Toldiról szóló históriáját. Több arculata van gyermekintézményünknek.

2002-től minősített alapfokú művészetoktatás keretében négy művészeti ág működik: zene, tánc, drámajáték-színjáték, képzőművészet. Azt a fajta tevékenységet, érzelmi többletet nyújtja növendékeinknek, ami az általános iskolai tanórákon nem, vagy csak kevésbé lehetséges.

2012-ben a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács szakmai bizottsága Kiváló Tehetségpontra minősítette iskolánk tevékenységét. Feladatkörünk: a tehetséggondozás, tehetségazonosítás, tehetség tanácsadás és a Tehetségpontok hálózatába való bekapcsolódás. 2015 tavaszán az újraminősítéskor is sikerült elnyernünk a „Kiváló Tehetségpont” címet.

2005-től az ÖKO iskolai címet viseljük, ma már örökös tagként munkálkodunk, mellyel a környezeti nevelést és a fenntarthatóság pedagógiai értékeit képviseljük.

2003-ban vezettük be az Integrációs Pedagógiai Rendszert (IPR), melyben a HHH-s gyermekek fejlesztését, felzárkóztatását végezzük.

Pedagógusközösségünk szeretettel, tisztelettel, odaadással oktatják, nevelik az idejáró tanulókat. A gyermekközpontúság szellemében alkottuk meg programjainkat, ennek megfelelően tűztük ki céljainkat.

Az iskolában folyó oktató-nevelő munka eredményeként a környék legismertebb és a legelismertebb alapfokú oktatási intézménye lett a miénk. Számos körzeti, megyei, sőt országos verseny eredményes résztvevői vagyunk. Hagyományteremtő rendezvényeinken emlékezetes műsorokkal kápráztatjuk el a közönséget. És persze az elmaradhatatlan kirándulások, táborok, erdei iskolák, úszásoktatások, teadélutánok, diszkók, farsangi, Mikulás, anyák napi rendezvények, diáknapiak, sportprogramok soha el nem múló élmények maradnak.

Az innen elkerülő vendiákok az ország minden szegletében megállják helyüket, felidézve emlékeiket szerencsésnek mondják magukat, hogy „ILOSVAIS” diákok lehettek.

I. NEVELÉSI PROGRAM

„ Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

Szent-Györgyi Albert

Az elégedett és boldog élet kulcsa a tanulás és az öröm összekapcsolása. Az öröm nélküli tanulás kimerít, a tanulás nélküli öröm pedig rendkívül unalmas.

Richard David Precht

A társadalom, a pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni. Oktató-nevelő munkánkban arra törekszünk, hogy tanulóink a megszerzett ismereteket az élet minden területén alkotó módon tudják alkalmazni. Az otthonos, szeretetteljes, toleráns emberi légkör megteremtésével segítjük elő az optimális tanulási feltételeket.

Munkánk legfontosabb mozgatórugója, hogy a ránk bízott gyermekekből szellemileg, erkölcsileg, testileg, lelkiileg egészséges nemzedéket neveljünk, akik képesek tudásukat kompetensen alkalmazni.

Szeretnénk, ha iskoláink pedagógiai programja az életkori sajátosságok figyelembevételével teret adna a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, munkának, a játéknak. Arra törekszünk, hogy a program fejlessze a tanulók önismeretét, járuljon hozzá egészséges életmódjuk, logikus gondolkodásuk fokozatos kialakításához. Fejlessze tudásukat, készségeiket és képességeiket.

Mivel az oktatás a teljes gyermeki személyiségre ható folyamat, az oktatási célt egyben nevelési célként is értelmezzük. Olyan nevelési célokat kívánunk megvalósítani, amelyek az emberi élet méltóságát fontosnak tartják.

Arra törekszünk, hogy iskolánk demokratikus, nyitott a másságot elfogadó intézmény legyen. A nevelésen olyan céltudatos tevékenységet értünk, amelyet igyekszünk szoros kapcsolatba hozni a tanulási folyamattal, melynek eredményeként a gyermek egész személyisége fejlődik.

Nevelőtestületünk az oktatást tudatos és tervszerű tevékenységnek tekinti, melynek során a pedagógus és a tanuló egyaránt célokat tűz ki maga elé, előrevetíti a tanítási-tanulási folyamat kívánt eredményeit, s ezek elérése, megvalósítása érdekében szervezi meg tevékenységét.

Pedagógiai alapelvek, célok, feladatok, eszközök, eljárások

1.1 Pedagógiai munkánk alapelvei

- ❖ Legfontosabb alapelvünk, hogy biztosítani tudjuk a tanulók harmonikus személyiségfejlődését szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges fiatalok nevelését.
- ❖ A pedagógia munka lényege: a szabadságra nevelés; a tanulók személyes szabadságát kell szolgálni.
- ❖ Tervszerű és következetes oktató-nevelő munkával kell megalapozni a tanulók alapkészségeit.
- ❖ Fontos a kulcskompetenciák fejlesztése.
- ❖ A gyerekek képesek legyenek önálló, a hatékony tanulás módszereit elsajátítani.
- ❖ Alakítsuk ki bennük a helyes értékrendet, azt a képességet, hogy tudjanak célkitűzéseik érdekében egyéni terveket készíteni és végrehajtani, váljanak kreatívvá, tudjanak az új feltételekre megfelelően reagálni, kockázatot vállalni.
- ❖ Alakuljon ki bennük az igény a folyamatos önképzésre, az egész életen át tartó tanulásra.
- ❖ Segíteni kell a gyermeket egyéni képességeinek kibontakoztatásában.
- ❖ Tiszteletben kell tartani személyiségüket, figyelembe kell venni egyéni képességeiket.
- ❖ Törekedni kell arra, hogy egyetlen tehetség se kallódjon el.
- ❖ Előre meg kell ismertetni a velük szemben támasztott követelményeket, hogy szembesüljenek az elvárásokkal.
- ❖ Nevelni kell őket a felelős állampolgári lételre, az egymásért való felelősségre, a család, a haza, a munka szeretetére és megbecsülésére.
- ❖ Fontos az érzelmi és az akarati élet formálása az értelem fejlesztésével.
- ❖ Meg kell tanítani őket a kudarcot is elviselni, feldolgozni és értékelni.
- ❖ A nevelésen és az oktatáson sugározzon át a természethez való megváltozott viszony, az ökológiai szempontok előtérbe kerülése, az élet és a természet szeretete, a természeti kincsek és az épített örökség megbecsülése.
- ❖ Érezniük kell a tanulónak a felelősséget a Föld globális problémái iránt és tudatosítani kell bennük, hogy a mindennapi életben is figyeljenek környezetünk megóvására.
- ❖ Nevelnünk kell őket az esztétikai-művészeti tudatosságra.
- ❖ Erősíteni kell az iskolához való kötődésüket, ennek érdekében olyan légkört kell megteremteni, hogy az iskolában otthon érezhessék magukat.
- ❖ Olyan ismereteket kell közölni, amelyek megalapozzák széleskörű műveltségüket, elősegítik az értelmi, erkölcsi eligazodásukat az őket körülvevő világban.
- ❖ Fontos a pontosság, fegyelem és az önfegyelem gyakorlása is.
- ❖ Törekednünk kell a szociális hátránnyal, tanulási nehézséggel vagy beilleszkedési-, tanulási-, magatartási zavarral küzdő gyerekek hátrányának leküzdésére.
- ❖ Fontos a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás.
- ❖ Érezzék fontos feladatuknak a lakóhely életében való aktív részvételt.

1.2 A nevelő-oktató munka feladatai az iskola egészét érintően

- ❖ Korszerű anyanyelvi, matematikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai tudás biztosítása.
- ❖ Az oktatási, képzési feladatok mellett kiemelten kell kezelni a tanulók nevelését, a gyermekközpontú gondolkodást, a szociális gondoskodást, a szabadidő hasznos eltöltését.
- ❖ A gyermek egyéni fejlődésének megfelelő elvárások, ezekkel harmonizáló feladatok megfogalmazása és biztosítása (tehetséggondozás és hátránykompenzálás).
- ❖ Fontos feladatunk a tanulás tanítása. Az olvasás, a szövegértés, a beszédkultúra, a lényegkiemelés minél teljesebb körű megismertetése. Az önállóságra nevelés, az önművelés igényének kialakítása.
- ❖ Az önismeret, problémamegoldás, tolerancia, segítőkészség fejlesztése.
- ❖ Az emberek közötti egyenlőségre, empátiára való nevelés.
- ❖ A mozgáskorlátozott és a roma gyerekek integrált oktatása, hátrányaik kompenzálása.

1.3 A nevelő-oktató munka céljai az iskola egészét érintően

- ❖ A gyermekek jussanak el egy olyan alapszintig ismeretanyagban, készségben, képességben, amely alkalmassá teszi őket a továbbtanulásra, a társadalmi beilleszkedésre, a testileg, szellemileg és erkölcsileg egészséges életvitelre.
- ❖ Célunk, hogy a különböző képességű tanulóink mindegyike: a gyengék, a közepesek, a jók egyaránt fejlődjenek.
- ❖ Gyermekeink legyenek motiváltak, nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- ❖ Életigenlő, örülni tudó, nyitott emberek legyenek, akik elfogadják társaik személyiségét, másságát.
- ❖ Fogyatékkal élő tanulóink lehetőség szerint felkészültek legyenek az önálló életvitelre.

1.3.1 A nevelő-oktató munka céljai és az abból következő feladatai iskolai szakaszonként

1.3.1.1 Az 1-4. évfolyamon folyó nevelő-oktató munkánk célrendszere

- ❖ Az iskolába lépő gyermek alkalmazkodási,- és cselekvési képessége fejlődjön.
- ❖ Legyen együttműködő a társaival, tanítóival.
- ❖ Fejlődjön a tanulási szokások elsajátítása terén: önfegyelem, önellenőrzés, szólásra jelentkezés stb..
- ❖ Fejlődjön az önkiszolgálás, önállóság terén: órarend használata, táskába felszerelés bekészítése, tisztálkodás stb..
- ❖ Gazdagodjon a tudása, a személyisége. A jóságot, igazságot, a szépséget alapvető értéknek tekintse.
- ❖ Fejlődjön játék és mozgáskultúrája.
- ❖ Legyen fogékony a saját egészsége, környezete, a természet értékei iránt.
- ❖ Tudjon tájékozódni a környezetében.

1.3.1.2 Az 1-4.évfolyamon a célokból következő feladataink

- ❖ A tanulás, önművelés igényének erősítése az olvasás örömeinek kialakításával, könyvtár, gyermekelőadások látogatásával.
- ❖ Minták adása az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz. A tanulási szokások megalapozása, a tanulás tanítása.
- ❖ A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában az elemi ismeretek közvetítése, a túlterhelés elkerülése.
- ❖ Munkálkodás a hátrányok csökkentése érdekében, amelyek a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből, mozgáskorlátozottságából fakad.
- ❖ Az emlékezés, megértés, ítélőképesség, motiváltság fejlesztése, a hibás nyelvi beidegződések javításának segítése.
- ❖ Kitartó, rendszeres munkavégzésre nevelés.
- ❖ Folyamatos értékelés a pozitívumok hangsúlyozásával.
- ❖ A kisiskolások fokozott mozgásigényének kielégítése játékos, mozgásos feladatokkal.
- ❖ A környezetből, természetből megismerhető értékek tudatosítása.
- ❖ Az egészség megőrzését segítő szokások erősítése.
- ❖ Az alapvető közlekedési szabályok megismertetése, a helyes közlekedési magatartás kialakítása.
- ❖ A testi épségük iránti felelősség kiépítése.

1.3.1.3 Az 5-8. évfolyamon folyó oktató munkánk célrendszere

- ❖ A tanulók érdeklődésüknek, képességüknek megfelelően tudjanak felkészülni a továbbtanulásra.
- ❖ Legyenek képesek hatékonyan kommunikálni, fejlődjön a vitakultúrájuk.
- ❖ Legalább egy európai nyelven tudjanak eredményesen társalogni.
- ❖ Legyenek képesek az ismereteiket önállóan gazdagítani, az információk áradatában eligazodni, szelektálni, meglátni az összefüggéseket, és tudják felhasználni azokat.
- ❖ Tudjanak eligazodni a természeti és társadalmi folyamatokban.
- ❖ A mindennapi életben használható gyakorlati tudás átadása.

1.3.1.4 Az 5-8. évfolyamon folyó oktató munkánk céljaiból következő feladataink

- ❖ A különböző képességű és eltérő ütemben fejlődő tanulók egyéni, differenciált fejlesztése.
- ❖ A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában annak figyelembe vétele, hogy a 10-12 évesek gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz, míg 13-14 éves kortól a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás.
- ❖ A megfelelő beszédkultúra, az anyanyelv alapos megismertetése.
- ❖ A nyelvtanulási kedv felébresztése, használni képes nyelvtudási szint elérése.
- ❖ Olyan ismeretek, képességek, készségek kialakítása, amelyek a modern technika és gazdaság eredményeinek ésszerű felhasználását segítik.

- ❖ A tanulók társadalmi környezetben való eligazodásának, szocializációjának elősegítése.
- ❖ A természeti környezet jelenségeinek, törvényszerűségeinek megismertetése.
- ❖ A nemzeti és egyetemes kultúra elemi szintű ismereteinek biztosítása.
- ❖ Az információszerzési, - feldolgozási és - átadási technikák megismertetése, az oktatás helyett a tanulásra helyezve a hangsúlyt.
- ❖ Az egészséges életmódra való igény kialakítása, és alkalmazása a gyakorlatban (táplálkozás, sport, egészséges környezet).
- ❖ A tanulók tudatos környezetvédővé nevelése.
- ❖ A kommunikatív készség és kultúra fejlesztése. A nemzeti és egyetemes kultúra elemi szintű ismereteinek biztosítása, Világörökségünk megismertetése.
- ❖ Nemzeti hagyományaink őrzése, tisztelete, más népek kultúrájának megismerése.
- ❖ Legyenek képesek arra, hogy különböző tanórákon tanultakat integrálják.

I.3.1.5. Az 5-8. évfolyamon folyó nevelő munkánk célrendszere

- ❖ Gyermekeink legyenek nyitottak, megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, a másság iránt. Jellemezze őket egymás megbecsülése.
- ❖ Váljanak egyre többen a közösség aktív és alkotó tagjává.
- ❖ Reálisan ítélik meg önmagukat, legyenek tisztában értékes tulajdonságaikkal.
- ❖ Rugalmasan alkalmazkodjanak környezetükhöz az egyéniségük feladása nélkül.
- ❖ Az egészséget tekintsék értéknek, törekedjenek az egészséges életvitel kialakítására.
- ❖ A felelősség jellemezze társas kapcsolataikat.
- ❖ Legyenek érzékenyek környezetük állapota iránt, védjék a természetet.
- ❖ Vegyék észre a hétköznapi esztétikumát a természetben, a mesterséges környezetükben, az alkotó tevékenységben, a nyelvhasználatban stb.
- ❖ Erősödjön bennük az Európához való tartozás tudata, az Európai Unió történetének megismerése, hazánk szerepe a közösségben.

I.3.1.6 Az 5-8. évfolyamon nevelő munkánk céljaiból következő feladataink

- ❖ Lehetőségek biztosítása az önkéntes feladatvállaláson alapuló egyénileg és csoportban végzett közösségi munkára.
- ❖ Önálló, kompetens, tevékeny magatartás kialakítása, gyakoroltatása.
- ❖ Önismeret, öntudatos magatartás, a döntésre való képesség kialakítása, önuralomra nevelés
- ❖ Érzelmi biztonság, ésszerű követelmények biztosítása. A pedagógus és a szülő elvárásai legyenek szinkronban!
- ❖ Az egészségnevelés kiemelt feladat iskolánkban. Fontos az egészségmegőrző szokások kialakítása, a fizikum fejlesztése.
- ❖ Felkészítés az örömteli párkapcsolatra, családi életre nevelés.
- ❖ A gyermek bevonása a környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- ❖ Az esztétikai érzékenység fejlesztése.
- ❖ A felelősségérzet felkeltése, hogy mint európai polgárok építő hozzáállást tanúsítsanak a béke az emberi jogok érvényesítése terén.

1.4. Eszközök, eljárások

A nevelő-oktató munka ismeret- és értékátadó tevékenység, amely csak akkor lehet eredményes, ha a céloknak és feladatokat figyelembe véve módszereiben, eszközeiben, eljárásaiban tekintettel van a tanulócsoporthoz heterogén összetételére, a tanulók életkori sajátosságaira, fejlettségére és kellő teret biztosít a tanulói aktivitásnak az ismeretszerzés folyamatában. Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés. Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek. Fontos, hogy érvényesüljön a nevelők szabadsága, hogy a nevelés és tanítás módszereit megválaszthassa.

1.4.1. Az ismeret és értékátadás néhány fontos eszköze és eljárása a pedagógiai gyakorlatból

- ❖ Az oktatás legfontosabb eszköze a tanmenet, amely az aktuális tanévre készül.
- ❖ Nevelő-oktató munkánk legfőbb eszközei a kötelező tanórák. Ezek maximális kihasználásával juthatunk céljaink eléréséhez, feladataink teljesítéséhez.
- ❖ Az eljárásoknak, eszközöknek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, a képességekhez.
- ❖ Szorgalmazni kell a tanulói aktivitást, tág teret kell adni az egyéni munkamódszereknek, és ezzel hozzá kell segíteni a tanulót az egyéni tanulási stratégia kialakításához.
- ❖ Az értékelésnek a kapott feladatok megvalósításának módja és színvonala, a problémákra adott válaszok minősége szerint kell történnie.
- ❖ A komplex személyiség fejlesztésében fontos szerepet kell kapnia az önismeretnek – az erős és gyenge pontok felismerésének, a fejlett és reális önértékelésnek, az önbizalom erősítésének, a kezdeményező és vállalkozó készségeknek, az együttműködő közösségben történő feladatelvégzéssel kapcsolatos pozitív attitűd kialakításának, az ítélőképességnek, az erkölcsi és esztétikai érzékenységnek, az érzelmi intelligencia kialakításának.

Elvárások

- ❖ A kompetenciafejlesztő oktatás-nevelés megismerése, alkalmazása.
- ❖ Az eszközök, eljárások sokszínű alkalmazása, digitális oktatási tartalmak integrálása.
- ❖ Az elmélet és gyakorlat egységének érvényesítése.
- ❖ Differenciált képesség- és készségfejlesztés.
- ❖ A hagyományostól eltérő szervezeti formák (páros, csoport, csapat, stb.) alkalmazása.
- ❖ Az aktivitás, alkotóképesség, kreativitás, együttműködési készség fejlesztése.
- ❖ Minél több felfedezésre alkalmas, irányított, önálló tevékenység beépítése az oktatási folyamatba.
- ❖ A projekt, a témahét lehetőségeinek megteremtése.

- ❖ IKT alapú oktatási környezet elterjesztése.
- ❖ A játék, szerepjáték, vita, kutatás- felfedezés érvényesítése.
- ❖ Prezentációk térnyerése.

1.4.2. Nevelés terén

A nevelés terén elsősorban a pozitív érzelmi töltésű, megerősítő eszközöket, eljárásokat alkalmazzuk:

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1.Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	* Követelés. * Gyakoroltatás. * Segítségadás. * Ellenőrzés. * Ösztönzés.	* A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. * Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. • Hagyományok kialakítása. • Követelés. • Ellenőrzés. * Ösztönzés.
2.Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	* Elbeszélés. * Tények és jelenségek bemutatása. * Műalkotások bemutatása. * A nevelő személyes példamutatása.	* A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. * A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3.Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	* Magyarázat, beszélgetés. * A tanulók önálló elemző munkája.	* Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. * Vita.

1.4.3. Oktatás terén

Módszer	Eszköz
A nevelő ismeretközlő módszerei	Absztrakt fogalmi közlés: tankönyvsegédletek, egyéb oktatási segédkönyvek, szótárak, lexikonok, munkafüzetek, feladatlapok, stb.,
Az ismereteknek a nevelő és a tanulók által történő közös feldolgozása	Auditív eszközök: CD, magnetofon, DVD, Vizuális eszközök: fénykép, rajz, térkép, egyéb szemléltetési eszközök, programcsomagok, stb.,
A tanulók önálló munkaformái, feladatmegoldásai	Audiovizuális eszközök, tévé, video, számítógépes oktatóprogramok, filmek, interaktív tábla, stb., Adat-és információ –feldolgozó eszköz, számítógép,
A tanulók csoportos tevékenysége, feladatmegoldásai	Tankönyvek, feladatlapok, szótárak, munkafüzetek, térképek, stb.,

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A NAT-ban képviselt értékek, az egységes, alapvető követelmények és az ezekre épülő differenciálás egyaránt azt a célt szolgálják, hogy a tanulók adottságaikkal, fejlődésükkel iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. Nevelési céljaink beépülnek az egyes műveltségi területek, tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba.

2.1. Feladataink

1. **Erkölcsei nevelés**

Feladat: tanulóink erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért, s azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése. Alapvető erkölcsi értékek (kötelességtudat, munka megbecsülése, mértéktartás, együttérzés, segítőkészség, elfogadás, tisztesség) megismertetése, tudatosítása és meggyőzőségi alakítása.

2. **Értelmi nevelés**

Feladat: önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére törekvés igényének kialakítása.

3. **Munkára nevelés**

Feladat: az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása, elismerése. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

4. **Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**

Feladat: tanulóink ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése.

5. **Állampolgárságra, demokráciára nevelés**

Feladat: a törvény tiszteletére, az együttélés szabályainak betartására, az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletben tartására nevelés.

6. **Önismeret, társas kultúra fejlesztése**

Feladat: kialakítani tanulóinkban azokat a képességeket, amelyek birtokában hitelesen kifejezhetik érzelmeiket, empátiakészségük fejlődik. Énképük gazdagításával képessé válnak saját fejlődésük, életpályájuk, sorsuk alakítására. Reális önismeretük hozzájáruljon a kulturált közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez.

7. **Családi életre nevelés**

Feladat: a harmonikus családi minták közvetítése, a család, mint közösség megbecsülése. Feladatunk elsajátíttatni a konfliktusok megfelelő kezelését.

8. **Egészséges életmódra nevelés**

Feladat: tanulóink testi-lelki állapotának fejlesztése, a mozgásra, a helyes táplálkozásra való igény felkeltése. Ismerjék meg a stressz kezelés néhány módszerét, és az egészségre ártalmas szerek káros hatásait.

9. **Felelősségvállalás másokért, önkéntesség**

Feladat: a hátrányos helyzetű, fogyatékkal élő emberek szociális érzékenységet segítő magatartás kialakítása; együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás képességének kialakítása.

10. Környezettudatosságra nevelés

Feladat: megismertetni tanulóinkat az életformák változatosságára a természetben és a kultúrában. Meg kell tanítani, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan, felelősségteljesen használja a mindennapokban.

11. Pályaorientáció

Feladat: átfogó képet kell nyújtani a munka világról. Fejleszteni kell tanulóinkban az együttműködéssel, vezetéssel, versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat.

12. Gazdasági és pénzügyi nevelés

Feladat: cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén.

13. Médiatudatosságra nevelés

Feladat: megismertetni tanulóinkat a média működésével, hatásaival. Tudja megkülönböztetni a fontos és hasznos információkat.

14. A tanulás tanítása

Feladat: felkelteni a tanulóknak a tanulás iránti vágyat, megtanítani őket a különböző hatékony tanulási módszerekre. Olyan tudás kialakítása, amelyet a gyerekek új helyzetekben is képesek alkalmazni.

Kulcskompetenciák	Cél
Anyanyelvi kompetencia	❖ szóbeli és írásbeli szövegalkotás, szövegértés, ❖ szövegértés fejlesztése különböző típusú szövegeken, ❖ helyesírási ismeretek tudatos alkalmazása, ❖ kulturált nyelvi magatartás alkalmazása, ❖ verbális és nonverbális kommunikációs készség, ❖ tantárgyra jellemző szaknyelv használata, ❖ segédeszközök megfelelő használata.
Idegen nyelvi kompetencia	❖ a hallott és olvasott idegen nyelvi szöveg értése, ❖ idegen nyelvi párbeszéd alkalmazása, ❖ más nép kultúrájának megismerése, ❖ az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete, ❖ kultúra sokszínű megismerése, másság elfogadása.
Matematikai kompetencia	❖ alpműveletek biztos végzése, ❖ a mindennapi életben alkalmazható tudás megszerzése, ❖ a logikai gondolkodás fejlesztése, ❖ matematikai modellek (képletek, táblázatok, grafikonok) alkalmazása, ❖ a tér,- és idő mértékek mélyítése, ❖ a dolgok logikai okának és érvelésnek megkeresése, ❖ alapvető törvényszerűségek nyomon követése.

Kulcskompetenciák	Cél
Természettudományos és technikai kompetencia	❖ a természetben lezajló kölcsönhatások megértése, ❖ a természettudományos és a műszaki műveltség fejlesztése, ❖ a környezettudatos magatartás formálása, ❖ rendszerszemléletű gondolkodás az alkalmazhatóság praktikumának vonatkozásában, ❖ kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, a nemzetiségek és a nyelvi,- vallási etnikumok szerepének értékelése, a másság elfogadása, ❖ bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe.
Digitális kompetencia	❖ az információ új módszereinek, eszközeinek megismerése, ❖ az információs technika magabiztos használata, ❖ médiatudatos magatartás kialakítása.
A hatékony, önálló tanulás	❖ a tanulók pozitív attitűdjének alakítása, ❖ saját tanulási stratégia kialakítása, ❖ önértékelés, illetve mások objektív értékelése, ❖ munka-és karriercélok megfogalmazása, ❖ segédeszközök használata.
Szociális és állampolgári kompetencia	❖ magatartási szabályok alkalmazása, ❖ törekedni a harmonikus életvitelre, ❖ aktív részvétel a közügyekben, ❖ a nemzeti öntudat helyes értelmezése, ❖ toleráns viselkedés vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel.
Kezdeményezőképeség- és vállalkozási kompetencia	❖ célokhoz végrehajtási terv készítése, ❖ nyereség és veszteség kalkulálása, ❖ a pénz világában való tájékozódás, ❖ a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete, ❖ tervezés, szervezés, irányítás.
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	❖ érzelmek, élmények kifejezése szóban, írásban, zenében, rajzban, mozgásban, ❖ művészeti alkotások megértése,, ❖ pozitív attitűd kialakítása a művészetek iránt, ❖ saját nézőpont összevetése mások véleményével, ❖ a művészi alkotói szabadság korlátjainak ismerete.

2.2 Boldog Iskola cím

Iskolánk Pedagógiai Programjában kiemelt szerepet kap a tanulók személyiségfejlesztése. A hatékony személyiségfejlesztés érdekében 2017 júniusában pályáztunk a „Boldog Iskola” címre, melyet elnyerve csatlakoztunk a Boldogságprogramhoz. A program a Jobb Veled a Világ Alapítvány kezdeményezésére született meg.

A résztvevő gyerekek életkori sajátosságaiknak megfelelően tanulhatnak, olyan technikákat, amelyek megerősítik önbizalmukat, önbecsülésüket. Empátiás készségük fejlesztésével toleránsabbá válnak társaikkal. Könnyebben néznek szembe a kihívásokkal, oldja a stresszt, ezért csökkenti a szorongást. A program lényege a személyiségfejlesztés, a pozitív életszemléletre való képesség tanítása.

A teljes boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. Az egyes témakörök a következők:

1. Boldogságfokozó hála
2. Optimizmus gyakorlása
3. Kapcsolatok ápolása
4. Boldogító jócselekedetek
5. Célok, kitűzése és elérése
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömök élvezete
8. Megbocsátás
9. Testmozgás
10. Fenntartható Boldogság

A témák feldolgozására havi egy alkalommal kerül sor. Olyan osztályokban folyik a program, ahol az osztályfőnök az osztályával vállalta a Boldogságprogram megvalósítását. Havonta legalább egy boldogságórát kell tartani alsó tagozaton valamelyik választott szabadfoglalkozás ideje alatt, felső tagozaton osztályfőnöki óra keretében. Ezen kívül el kell végezni a Boldogság intézet által meghatározott feladatokat. A program megvalósításának felelőse a programot megvalósító osztályok osztályfőnöke. Az éves munkatervben és a felelős osztályfőnökök osztályfőnökimunkatervében kerül rögzítésre a Boldogságprogram részletes kidolgozása és ütemezése.

3. A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Mottó:

„Hogy az emberek megtanulják és megértsék, hogy az egészség kincs, a legbecsesebb kincs, úgy az egészre, mint egész nemzetre nézve akkor az emberiség gondolkodását kell átalakítani.”
/ Fodor József /

Az egészség az élő szervezeteknek olyan harmonikus működési állapota, amely egyrészt biztosítja a szervek kiegyensúlyozott, zavartalan munkáját, másrészt lehetővé teszi az élőlény beilleszkedését a környezetbe.

WHO: A teljes testi, lelki, szociális jóléti állapot.

Akkor vagyunk egészségesek, ha zavartalan az életműködésünk.

3.1 Az iskola szerepe és lehetősége az egészségnevelésben, egészségfejlesztésben

Az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere az iskola, sőt mindenki elvárja, hogy az oktatási intézmény vállaljon főszerepet az egészségnevelésben. A mi iskolánkban is egyik legfontosabb feladatunk az egészségvédelmi munka.

Ezek a következőkben foglalhatók össze

- ❖ Az iskolában mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására.
- ❖ Az általános iskolát legalább 8 évig látogatják a tanulók, ezért érdemi hatást lehet elérni az egészségvédelmi munkában.
- ❖ A következő témakörök területén a kisiskoláskorban nagyfokú fejlesztési lehetőségeink vannak: a test tisztasága, mozgás, tartásjavítás, növekedés, változás, családalapítás, egészséges környezet, káros szenvedélyek.

3.2 Az iskola egészségnevelési, egészségfejlesztési célja, feladata

Általános cél:

Az egészséges életmódra nevelés a gyerekek, tanulók személyes részvételén keresztül az attitűd és szemléletek formálása, a család és a közösség értékeinek megőrzése az egészséges életmód kialakításának érdekében.

Cél: az önmagával, társaival az épített és természetes környezetével harmóniában élő, egészséges és felelősen cselekvő személyiség kialakítása.

Helyi cél:

Az iskolai egészségnevelés célja, hogy a tanulók ismerjék meg az egészséges életmód és az egészségvédelem technikáit fizikai és lelki egészségük megőrzése és fejlesztése érdekében.

Az egészségnevelés legfontosabb feladatai:

Az egészségnevelés legfontosabb feladatai: a felvilágosító munka, a megelőzés, egészségünk védelme, az egészség megóvása.

Ennek érdekében:

Az iskolánk egészségnevelési, egészségfejlesztési tevékenységének kiemelt feladata, hogy a tanulók korszerű ismereteket szerezzenek és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében.

A tanulók képesek legyenek figyelemmel kísérni:

- ❖ az egészséges táplálkozási rendet
- ❖ viselkedésüket, életvezetésük helyes alakítását,
- ❖ az egészségkárosító, szenvedélybetegségek elkerülését segítő magatartásformákat,
- ❖ a betegségeket a korai szűrésben való részvétel révén megelőzni,
- ❖ tudjanak sajátos életrendet, mozgásprogramot kialakítani egészségük megőrzése érdekében,
- ❖ gyakorolják az egészségbarát viselkedésformákat.

Az egészséges életmód fejlesztő programjai:

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten, a tanórán és tanórán kívüli foglalkozások keretében - foglalkoznak az egészséges életmód fejlesztő programjaival.

Személyi higiénés, testápolási programok:

- ❖ a személyi tisztálkodást készséggé fejlesztő program,
- ❖ a fertőző betegségek elkerülését célzó program,
- ❖ fogápolási és szájhigiéniai program.

Egészséges öltözködési program:

- ❖ megfelelő öltözködési szokások kialakítása,
- ❖ ruhaviselés, ruhaváltás gyakorlata.

Egészséges táplálkozást propagáló program:

- ❖ kulturált étkezést gyakorló program,
- ❖ egészséges táplálkozási szokások kialakítása,
- ❖ ételmiszer-válogatási program,
- ❖ konyhatechnikák, főzési gyakorlatok.

Gyermekbalesetek megelőzése, elsősegélynyújtás:

- ❖ veszélyhelyzet felderítő gyakorlat,
- ❖ otthoni balesethelyzetek felderítése,
- ❖ közlekedési szabályok gyakorlása,
- ❖ balesetek megelőzésének gyakorlása.

Mozgási programok

- ❖ tartásjavítás,
- ❖ mozgásos játékok bővítése,
- ❖ szabadban való tartózkodás mozgásprogramjai,
- ❖ mindennapos testnevelés.

Programok a szabadban

ÖKO iskola lévén az egészséges életmódra nevelés fontos elemének tekintjük, hogy rászoktassuk a gyerekeket arra, hogy minél többet mozogjanak a friss levegőn. Ennek érdekében igyekszünk minél több programot a szabadba szervezni.

- ❖ A testnevelés órákat az udvaron, vagy a település sportpályáján tartjuk mindig, ha az időjárás és az óra anyaga ezt megengedi.
- ❖ Jó idő esetén a tanítási órák az udvaron lévő ún. „kinti tanteremben”, illetve az udvari padokon is megtarthatóak.
- ❖ A napközi, - és tanulószobai szabadidős tevékenységekből is igyekszünk minél többet a szabad levegőn tartani.
- ❖ A tanórán kívüli mozgásos, sportos tevékenységeket is úgy szervezzük, hogy minél több kirándulás, sport legyen a szabadban, a természetben.

Káros szenvedélyek

- ❖ alkohol, dohányzás, drog.

Életvitel

- ❖ bántalmazás, iskolai erőszak (testi, lelki).

Nemi érés, szexualitás, családtervezés

- ❖ serdülőkor aktualitásai,
- ❖ nemi érés,
- ❖ szeretet, őszinteség barátság, szerelem,
- ❖ családalapítás.

3.3. Az egészséges életmódra nevelés az általános iskolában a tanórán és a tanórán kívül

3.3.1. Egészségnevelés tanórán

Alsó tagozat

Cél: A tanulók olyan ismeretekhez jussanak, amelyek alkalmazásával elsajátítják:

- ❖ az emberi szervezet működését,
- ❖ a szervezet egészséges működéséhez szükséges testápolási, testedzési, táplálkozási ismereteket,
- ❖ szokássukká váljon az egészséges életmód iránti igény,
- ❖ megtanulják az emberre káros anyagok felismerését és visszautasításukat.

Környezetismeret órán – ismereteket szereznek

- ❖ az emberi test felépítéséről, szerveink működéséről,
- ❖ az emberi szervezet fejlődéséhez és működéséhez szükséges tápanyagokról, vitaminokról, ásványi anyagokról,
- ❖ a helyes napirend kialakításával, szabadidejük helyes beosztására neveljük tanulóinkat,
- ❖ időjárásnak megfelelően a réteges öltözködés fontosságának figyelemfelkeltése.

Testnevelés órán

- ❖ a helyes öltözködés betartása,
- ❖ a testünk tisztántartása,
- ❖ a helyes mozgás, edzés tudatosítása, gyakorlása,
- ❖ heti 1 táncóra a ritmikus mozgással segíti a harmonikus testi fejlődést,
- ❖ testtartásjavító torna a különböző deformitásra nyújt segítséget,
- ❖ balesetvédelmi oktatással a baleset megelőzésen van a hangsúly.

Rajz órán

- ❖ megfigyelésekre alapozva, események ábrázolásával a helyes érzelmi kötődések kialakítása, s a helytelenre való felhívás.

Technika órán

- ❖ eszközök helyes használatával, munkafogások elsajátításával neveljük tanulóinkat,
- ❖ a helyes közlekedés megtanítása, gyakoroltatása a tanulók testi épségének megővására irányul.

Irodalom órán

- ❖ a természet és benne az ember kapcsolatáról, szerepéről, helyéről mesélő történetek olvasása.

Felső tagozat

Cél:

- ❖ az egészséges emberi szervezet működéséről elsajátított ismeretek tovább mélyítése,
- ❖ az egészséges életvitel készségeinek, magatartás mintáinak kialakítása, begyakorlása,
- ❖ az egészséget veszélyeztető magatartásformák kiszűrése – tudjanak nemet mondani.

5. o. Életmódok és egészség

- ❖ az ember testének és öltözetének higiénája,
- ❖ a helyes napirend életszemlélet formáló szerepe,
- ❖ az egészséges táplálkozás, fogápolás a betegségek megelőzésére,
- ❖ helyes önismeret – lelki egészség kapcsolata,
- ❖ erkölcsi tulajdonságok.

6. o. Korlátok és lehetőségek

- ❖ a serdülőkori változások ismerete a problémák megoldásához,
- ❖ a káros szenvedélyek /dohányzás, alkohol/ egészséget károsító hatásai, következményei,
- ❖ a sport, mozgás szerepe,
- ❖ szájhygiénia – fogápolás,
- ❖ a teljes értékű táplálkozás.

7. o. Függetlenségi törekvések és az egészség

- ❖ változások kora – kortárs csoportok káros hatásai,
- ❖ veszélyes anyagok – kihívás vagy szenvedély a tanulók tudjanak különbséget tenni a helyes és helytelen dolgok között, és tudjanak nemet mondani,
- ❖ életmód – biztonság – bűnmegelőzés.

8. o. Felelősséged a jövőért

- ❖ önismeret, önértékelés önkritika,
- ❖ barátság jelentősége az önismeretben, párválasztásban,
- ❖ szerelem – nemi élet és elkezdésével járó veszélyek,
- ❖ családalapításra való felkészülés.

Természetismeret és biológia órán

- ❖ a gyümölcsök és zöldségfélék szerepe táplálkozásunkban,
- ❖ szűkebb és tágabb környezetünk természeti értékeinek védelme és az egészséges életmóddal való kapcsolat felismerése.

Egészségtan témakör 6. o.

- ❖ a mozgás szervrendszere – csontváz, izomzat – a testalkat meghatározó,
- ❖ a bőr a szervezet első védelmi vonala,
- ❖ a táplálkozás – táplálék – mint energiaforrás és építőanyaga szervezetünknek,
- ❖ leggyakoribb gyermekbalesetek és megelőzéseik,
- ❖ a betegségek kórokozói: baktériumok, élősködők,
- ❖ elsősegélynyújtás,
- ❖ káros szenvedélyek,
- ❖ serdülőkori változások.

Technika órán

- ❖ egészséges táplálkozási szokások bemutatása – étkezés egészséget befolyásoló szerepe,
- ❖ élelmiszerek alkotórészeinek megismerése,
- ❖ tápanyagszükséglet, az energia szükséglet és életmód összefüggései,
- ❖ élelmiszerek helyes tárolása, tartósítása – egészségügyi összefüggések,
- ❖ konyhatechnikai eljárások – nyers anyagok, élelmiszerek átalakítása fogyaszthatóvá tétele.

Kémia órán

- ❖ vegyszerek, mosószerek helyes használata, tárolása és túlzott használatuk veszélyei a környezetre.

Testnevelés órán

- ❖ a légzési-, keringési rendszer fokozatos fejlesztése, helyes testtartás kialakítása illetve deformitásuk javítása, megszüntetése,
- ❖ mindennapos testnevelés program.

3.3.2 Egészségnevelés tanórán kívül

- ❖ **Sportfoglalkozások:** tömegsport, IISK, versenysport, úszásoktatás: a testi, fizikai erő, állóképesség, ügyesség, bátorság, kitartás fejlesztése révén egész személyiségük fejlődik.
- ❖ **Környezetvédelmi szakkörök:** környezetbarát magatartás, szemlélet kialakítása, tiszta környezet megteremtése, esztétikus tantermek, a pohár, törülköző, szalvéta használata a kulturált étkezés gyakorlását segíti
- ❖ **Vetélkedők, versenyek:**
 - osztályok közötti tisztasági és ügyeleti versenyek ébren tartják a tanulóknál a figyelmet
 - közlekedési versenyek tudásukról,
 - fogápolási gyakorlatukról adnak számot
 - egészségvédelmi verseny: minden évben novemberben az egészségvédelmi hónap keretében előadások, versenyek, plakátkészítések, rejtvényfejtések szolgálják az ismeretek gyarapítását, gyakorlását.
- részvétel elsősegélynyújtó és csecsemő-gondozó versenyeken: felkészülés a családi életre
- ❖ **Rendőrségi előadások:**
 - biztonságos közlekedés,
 - balesetveszélyek,
 - káros szenvedélyek veszélyei,
 - bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése.

Védőnő, iskolaorvos, fogorvos:

- ❖ személyi tisztaság ellenőrzése
- ❖ előadásokat, filmvetítéseket az egészségvédelem munkatervében foglaltak szerint (káros szenvedélyek, fertőző betegségek, egészséges táplálkozás)

3.3.3 Összesített iskolai egészségnevelési, egészségfejlesztési program

- ❖ A tárgyi feltételek megteremtése az alapvető higiéniai viszonyok szerint / törülköző, szappan, szemeteskuka, fertőtlenítőszer, balesetvédelmi dobozok, eü. papír, stb./.
- ❖ Termék, folyosók esztétikájának kialakítása a nyugodt munkavégzéshez /virágosítás, függöny, asztalterítő, képek stb./.
- ❖ Tisztasági verseny beindítása a kiírt kritériumok szerint.
- ❖ Osztálykirándulások (túra, kerékpározás, helyi nevezetességek, stb.).

- ❖ Tanulók személyi higiéniájának az ellenőrzése, az első hetektől kezdve, ha probléma merül fel, a megfelelő szerv értesítése.
- ❖ Sportrendezvények, tömegsport.
- ❖ Évszakonkénti túrák.
- ❖ Egészségnevelési-egészségvédelmi verseny 5-8. évfolyamig.
- ❖ Egészségnevelés az iskolában: rendezvények, versenyek, előadások, kiállítások.
- ❖ Drog prevenció, AIDS, előadás szervezése.
- ❖ Serdülőkori változások, személyi higiénia 5-8. osztályosok részére, előadás formájában.
- ❖ Szülői értekezleten a szülők figyelmének felhívása az egészséges életmód fontosságára, a higiénikus környezet biztosítására, a helyes értékrend felépítésére, az egészségre káros szokások kikerülésére.
- ❖ Tisztasági verseny félévi és év végi értékelése.
- ❖ Az egészséges táplálkozás, és a káros szenvedélyek megelőzése: előadás, videó, gyakorlati megvalósítás formájában.
- ❖ Tavaszi nagytakarítás az osztályokban, iskolában, iskola környékén.
- ❖ Virágok, fák ültetése az iskolaudvarra Föld Napján.
- ❖ Körzeti-, megyei versenyeken, vetélkedőkön való részvétel.
- ❖ Iskolai kirándulás: Madarak és Fák napja alkalmából.
- ❖ Év végi tanulmányi kirándulás.

3.4 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

3.4.1 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja

- ❖ az elsősegélynyújtás fogalmának megismerése,
- ❖ az élettannal, anatómiával, vészhelyzetekkel kapcsolatos legfontosabb alapfogalmak elsajátítása,
- ❖ a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterei, várható következményei,
- ❖ legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módok megtanulása,
- ❖ mentőszolgálat felépítése és működése.

3.4.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- ❖ a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- ❖ a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit,
- ❖ a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel,
- ❖ fejleszteni kell a gyermek biztonságra törekvő viselkedését.

3.4.3 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- ❖ a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	- égési sérülések - forrázás
testnevelés	- magasból esés
környezetismeret, technika	- közúti balesetek

- ❖ az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

3.4.4 Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- ❖ szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó),
- ❖ lehetőség szerint és a tanév tervezete alapján egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak a szaktanárok, településünk háziorvosa és a védőnő részvételével,
- ❖ lehetőség szerint évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó előadás szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára,
- ❖ novemberben az egészségügyi hónapban az éves tervezeteknek megfelelő különböző programok szervezése (totó, plakátkészítés, oktatófilm megtekintése, védőnői tájékoztatás, stb.).

4. Környezeti nevelési program

„Mielőtt bármit elkövetnek
Gondoljanak a rózsakertre,
vagy még inkább egyetlen rózsatőre
egyetlen szál rózsára uraim.”
(Pilinszky János)

„A világ népei számára tudatosítani kell, hogy a környezeti gondok megoldása és az újabbak megelőzése megfelelő tudást, felkészültséget, készséget, hozzáállást, indítékokat és együttműködési szándékokat igényel, amelyek biztosítása a környezeti nevelés feladata.”

(Belgrádi Charta, 1975.)

4.1. Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai

- ❖ a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- ❖ tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- ❖ a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel, és tevékenységekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival,
- ❖ hatékonyabb munkáltató jellegű módszerek alkalmazása / motiváció, kíváncsiság felkeltése, sokféle szemléltetés, önálló és csoport munka, gondolkodási képesség fejlesztése /
- ❖ a helyi természeti, történeti építészeti és humán értékek megismertetésével
- ❖ a természetben végzett megfigyelésekkel /túrák, kirándulások,/ a lakóhely élővilágának megszerettetésével,
- ❖ az egészséges életmód érdekében a mozgást, természetjárást, a helyes táplálkozást, a helyes fogyasztói szokásokat igénybe alakításával,
- ❖ a tanulók felelősségének fejlesztése a családjuk, tágabb környezetük, lakóhelyük, hazájuk iránt.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Ennek érdekében iskolánk környezeti nevelési céljai:

- ❖ értékközvetítés, a helyi értékek iránti elkötelezettség,
- ❖ az élet tisztelete s védelmének igénye,
- ❖ az egészséges életmód, életvitel lehetőségének megtermése,
- ❖ helyes fogyasztói szokások kialakítása,
- ❖ a tanulás tanítása,
- ❖ a munka a kiemelkedő teljesítmény megbecsülése,
- ❖ az önművelődés igényének kialakítása,
- ❖ konfliktusok, problémák kezelésének elősegítése.

4.2 A környezeti nevelés szinterei tanórán és tanórán kívül

Tanórán

A környezeti nevelés minden pedagógus ill. tantárgy feladata. Az egyes különálló tantárgyakba foglalt környezeti vonatkozású ismereteket összhangba kell hozni, egésszé kell tenni. Törekvünk a környezeti nevelés során a tantárgyak közötti integráció.

Erdei iskola

Az erdei iskola-élménypedagógiai szemléletet kíván, mint szolgáltatás szakmai programot és szálláshelyet nyújtva a környezeti nevelés célkitűzéseinek leghatékonyabb megvalósítója. Az adott helyszínen a tanuló szembekerül a valós helyzettel, problémákra keresi a válaszokat. Így könnyebben jut el a környezetben lejátszódó folyamatok összefüggéseihez. Az erdei iskola megvalósítása előttünk álló lehetőség és feladat a jövőben. Erdei iskola az anyagiaktól függően valósulhat meg: pályázati keretből, fenntartó, szülők, egyéb támogatás esetén.

Szakkörök

- ❖ Környezetvédelmi szakkörök a természet megismerésén és szeretetén túl a környezetben zajló jelenségek, események értelmezésében segítenek. Felelősség vállalásra nevelnek. Konkréten kapcsolódva a környezeti neveléshez.
- ❖ Angol-német: a szakkör témaköreinek keretein belül /lakás, vásárlás, közlekedés /.
- ❖ Háztartástan: összefüggéseket keres a lakás és környezete között egészséges táplálkozás. Hulladékkezelés problémái- szerves anyagok komposztálása, energiatakarékosság

Természetjáró túrák

Szűkebb hazánk, lakóhelyünk természeti szépségeinek megismerésével a környezeti problémákra való figyelem felkeltésével kiválóan alkalmas a környezeti nevelésre. Közvetlen észlelheti, megfigyelheti a természetet, mérési gyakorlatokat végezhet túrázás közben. Lehetőséget nyújtva, a tananyag természetes valóságában való tanulmányozására. A tanulók számára élmény, felkelti kíváncsiságukat, belső motiváltságot eredményez a környezetének megóvására.

Tanulmányi- és osztálykirándulások

Évfolyamonként az alábbi tervezett kirándulások szerepelnek, melyet osztály, vagy évfolyamszinten az anyagiaktól függően kerülnek megszervezésre.

1. évfolyam: Abaújszántó és környéke, Zempléni Tájvédelmi Körzet

2. évfolyam: Miskolc Vadaspark, Lillafüred, Herman Ottó Emlékház
3. évfolyam: Sárospatak, Zempléni Tájvédelmi Körzet
4. évfolyam: Aggtelek, Aggteleki Nemzeti Park
5. évfolyam: Eger és környéke Bükk Nemzeti Park
6. évfolyam: Debrecen és környéke Hortobágyi Nemzeti Park
7. évfolyam: Budapest Természettudományi Múzeum, Állatkert, Planetárium
8. évfolyam: Szabadon választott – egy természetvédelmi terület.

Környezetvédelmi akciók

Az egész iskolára, vagy tagozatra kiterjedő hulladékgyűjtés, szelektív hulladékgyűjtés, papírgyűjtés, őszi, - tavaszi nagytakarítás.

Zöld napok, jeles napokról való megemlékezés:

Szept. 23.	Takarítási Világnap
Okt. 4.	Állatok Világnapja
Márc. 22.	Víz Világnapja
Ápr. 22.	Föld Napja
Máj. 10.	Madarak és Fák Napja

Nyári táborok

Konkrét gyakorlati problémák, élőhelyek feltérképezése.

Példamutató iskolai környezet fenntartása, megóvása.

Iskolánk zöld övezete, parkosítás, fák ültetése, sziklakert megvalósítása, gondozása.

Terepgyakorlat

Környezethez illeszkedő tanulásszervezési mód. Madár, békák, siklók megfigyelése.

Tanulmányi versenyek, vetélkedők

- ❖ Iskolánk tanulói lehetőség szerint a meghirdetések alapján minden évben részt vesznek környezetismereti, környezetvédelmi versenyeken.
- ❖ A helyi, körzeti versenyeken való eredmények alapján további részvétel a megyei, országos versenyeken.

Könyvtár

„Zöld kuckó” környezeti témakörökkel foglalkozó könyveknek, videofilmeknek, CD-nek külön polc, aktualitásuknak megfelelően. Kutatómunka, olvasgatás. Iskolai faliújságon – zöld hírek megjelentetése.

ÖKO-iskolai éves program frissítve aktuálisan az éves munkaterv része.

A környezeti nevelés szempontjából is jelentősége van az élményalapú, tevékenységalapú módszerek minél sokoldalúbb alkalmazásának.

5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az iskola valamennyi szereplőjének együttműködése segítségével valósulhat meg.

5.1 Az iskola közösségeinek együttműködése

Az iskolavezetés és a nevelőtestület együttműködése

Az együttműködés fórumai:

- ❖ vezetőségi ülések,
- ❖ értekezletek,
- ❖ megbeszélések.

Szakmai munkaközösségek együttműködése

Iskolánkban a munkaközösségek folyamatosan együttműködnek. Munkájukért a munkaközösség-vezetők felelősek. A munkaközösség-vezetők a vezetőségi üléseken rendszeresen tájékoztatják egymást munkájukról, az aktuális feladatokról, a közösségen belüli ellenőrzésekről, értékelések eredményeiről.

A nevelők és a szülők együttműködése

A szülőket az iskolával kapcsolatos eseményekről, feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- ❖ szülői értekezleteken,
- ❖ fogadóórákon,
- ❖ SZM gyűléseken,
- ❖ hirdetőtáblán, honlapon keresztül,
- ❖ írásban a tájékoztató füzetben, levél formájában,
- ❖ családlátogatáson,
- ❖ nyílt tanítási napokon,
- ❖ különböző iskolai rendezvényeken.

A nevelők és a tanulók együttműködése

A tanulókat az iskola életéről az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról, az iskola vezetősége, a DÖK vezetője, az osztályok osztályfőnökei és a szaktanárok tájékoztatják.

- ❖ DÖK és ISK közgyűlés,
- ❖ DÖK vezetőségi üléseken,
- ❖ tagozati gyűléseken,
- ❖ osztályfőnöki órákon,
- ❖ iskolarádióon keresztül,
- ❖ DÖK és osztály faliújságon
- ❖ iskolaújság (megléte) esetén
- ❖ iskolai honlapon,
- ❖ iskolai ünnepeken, rendezvényeken (évnyitó, évzáró, stb.)

A szülők- tanulók együttműködése

- ❖ osztályrendezvényeken,
- ❖ kirándulásokon,
- ❖ színházlátogatásokon,
- ❖ nyílt tanítási napokon,
- ❖ iskolai rendezvényeken.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

5.2 A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink

A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A közösségfejlesztés két legnagyobb területe:

❖ Az iskolai közösség

A tanulók együttélésének és együttműködésének legtagabb keretét az iskolai közösség jelenti. Megkülönböztetett jelentőségű feladatok hárulnak az iskola vezetőire, az osztályfőnökre, a diákönkormányzatot segítő pedagógusra, szülőkre.

❖ Az osztályközösség

A tanuló fejlődésének meghatározó tényezői a családban elsajátított szokásokon, morális tényezőkön túl a baráti körben kialakított emberi kapcsolatok és értékrendek.

Az osztályközösség szokásokkal, szemléletmóddal rendelkező tanulók közössége, ahol az életszemléletet kell formálni és továbbfejleszteni. Ebben nagy a szerepe a közösségnek, mivel a kortársak hatnak egymásra. A tanuló idejének legnagyobb részét az osztályközösségben tölti, ezért nagyon meghatározó annak légköre, szellemisége, hatása a tanulók egymás között kialakuló kapcsolatrendszerére, viselkedési formáira.

A közösség irányításában, alakításában meghatározó a szerepe az **osztályfőnök**nek van. Különösen fontos a szerepe a problémák felismerésében és azok keresésében. Fontos a szerepe és a tevékenysége abban, hogy a családot hogyan tudja bevonni, befolyásolni a tanuló támogatásába, mennyire azonos alapelvekkel irányít az iskola és a család. Az osztályfőnök ismerje fel a tanuló problémáit, érzékelje az esetleges deviáns eseteket, és találja meg a problémák megoldásához a helyes utat, vagy azokat a személyeket, akik a probléma megoldásában a segítségére lehetnek.

6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

6.1 A pedagógusok alapvető feladatai

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, iskolában a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy:

- ❖ nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- ❖ a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal, konduktorral vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,
- ❖ segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,
- ❖ előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- ❖ egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
- ❖ a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- ❖ a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő - és szükség esetén más szakemberek - bevonásával,
- ❖ a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- ❖ az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- ❖ a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
- ❖ részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- ❖ tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
- ❖ a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,

- ❖ pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- ❖ határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,
- ❖ megőrizze a hivatali titkot,
- ❖ hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- ❖ a gyermek, tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.
- ❖ aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában, az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- ❖ a jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket,
- ❖ hétévenként legalább egy alkalommal - jogszabályban meghatározottak szerint - továbbképzésben vesz részt.

7. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

7.1 Az osztályfőnök feladatai:

- ❖ Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- ❖ Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- ❖ Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítását és elfogadását.
- ❖ Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- ❖ Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- ❖ Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- ❖ Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- ❖ Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel. Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- ❖ Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- ❖ A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- ❖ Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről, az illető szaktanár közreműködésével.
- ❖ Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- ❖ A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- ❖ Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- ❖ A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- ❖ Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.

- ❖ Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- ❖ Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- ❖ Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- ❖ Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- ❖ Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- ❖ Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- ❖ A tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- ❖ A tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- ❖ A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben és rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- ❖ Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- ❖ A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- ❖ Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- ❖ A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- ❖ Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- ❖ Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- ❖ Elkészíti a tanév eleji értékelést az osztályközösségről.
- ❖ Betartatja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- ❖ Kitölti és vezeti az osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- ❖ Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- ❖ Tanév elején kitölti vagy kitölteti a tanulók tájékoztató füzetét, tanév közben havonta ellenőrzi tájékoztató füzet vezetését (érdemjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).
- ❖ Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

7.2 Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

- a) A tanév elején összeállított munkaterv
 - ✓ A tanév eleji értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - ✓ Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
 - ✓ Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
 - ✓ Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
 - ✓ Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
 - ✓ Az osztály diákközösségének vezetői.
 - ✓ Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
- b) Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
 - ✓ Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
 - ✓ Tanév eleji értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - ✓ Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

7.3 Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

- ❖ Tanév eleji statisztikai adatok szolgáltatása az osztályról.
- ❖ Statisztikai adatok szolgáltatása az első félév és a tanév végén az osztályról.
- ❖ A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelése a tanév végén.
- ❖ Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- ❖ Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- ❖ A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- ❖ Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- ❖ Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- ❖ A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- ❖ A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- ❖ Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
- ❖ Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?

- ❖ Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
- ❖ A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

7.4 Az osztályfőnöki órák témái

a) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin

- ❖ A házirend szabályainak megbeszélése.
- ❖ Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- ❖ Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- ❖ Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- ❖ Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- ❖ Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- ❖ A kerékpáros közlekedés szabályai.

b) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák

- ❖ Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vételével.
- ❖ Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
- ❖ Évente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele.
- ❖ Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése a második félév végén.
- ❖ Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről: október 6., 23., és március 15.
- ❖ Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- ❖ Megemlékezés az iskola névadójáról.
- ❖ Osztálykirándulás előkészítése.

c) Az osztályfőnöki órák tananyaga, tematikája évfolyamonként:

5. évfolyam

Tananyag: Tanuljunk tanulni Ötödikbe léptünk, házirend, tisztségek. A tanulást is tanulni kell. Nehéz és könnyű tantárgyak. Eredményes tanulás az 5. osztályban.

Követelmény: A tanulás kötelesség. Gazdálkodás az idővel. A tanulást is tanulni kell. Ami érdekel, amit szívesen csinálók.

Tananyag: Személyiségünk Önismeret, öntudat, önbizalom. Az ember értéke. Szokás, szenvedély.

Követelmény: Önismeret fejlesztése, osztálytársak közti bizalom, a támogató légkör megerősítése. A dohányzás szenvedélybetegség jellegének tudatosítása.

Tananyag: Test és lélek Az egészség értéke életünkben. Hogyan élhetünk egészségesen. Testkultúra (testedzés, pihenés, öltözködés). Életrend, életritmus. Szabadidő helyes felhasználásáról.

Követelmény: Testünk iránti felelősségünk. Testi-lelki egészség legfontosabb összefüggései.

Tananyag: Tudni illik Az étkezés illemtana. Öltözködés, kultúrája. Szórakozás illemtana: színház, mozi, hangverseny, diszkó, kirándulás, sport, játék, strand.

Követelmény: Alapvető viselkedési normák gyakoroltatása, betartása, megkövetelése.

Tananyag: Családi élet Alkalmazkodás a családban. Egymás iránti figyelem a családban (hétköznapiak, ünnepek).

Követelmény: A család életre szóló érzelmi háttér, erőforrás szerepének tudatosítása. Az egymásra figyelés fontosságának hangsúlyozása.

Tananyag: Közlekedés Gyalogos közlekedés kisebb, nagyobb településen. Tömegközlekedési lehetőségek. Kerékpáros közlekedés. Idénybalesetek.

Követelmény: Kövesse a közlekedés helyes magartási szokásait! Ismerje a városi és vidéki közlekedésben lévő különbségeket! Ismerje a gyalogos és tömegközlekedés szabályait!

6. évfolyam

Tananyag: Gondolkodás, kommunikáció, tanulás Problémamegoldás, tanulás, emlékezet. Intelligencia, okosság, bölcsesség. Megismerés, tudás.

Követelmény: A beszéd és a gondolkodás összefüggései. Értékelje a tudást, a lelkiért, és az egyéb szellemi képességeket!

Tananyag: Személyiségünk Ember voltunk általános vonásai, egyediségünk. Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. Szokás és szenvedély: jó és rossz szokásaink.

Követelmény: Képesség a másik ember személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására, mások bírálatának segítségként való elfogadására. Legyen képes felismerni az örökletes tényezők szerepét a jellem kialakulásában!

Tananyag: Test és lélek Test és lélek egysége. Egészséges életmód, testkultúra, mentálhigiénia. Növekszem, változom.

Követelmény: Helyezze el önmagát a saját korcsoportjában, felismerve ebből adódó jellemzőit! Ismerje az ember életszakaszainak főbb általános jellemzőit.

Tananyag: Tudni illik Találkozás, üdvözlés. Megszólítás, bemutatkozás, társalgás. Telefonálás illemtana. Vendégségben, vendéglátás. Pontosság, pontatlanság.

Követelmény: Alapvető magartási normák ismerete.

Tananyag: Családi élet Személyi higiénia: testápolás, bőrápolás, ruha váltása. Nemi érzés, nemi higiénia. Környezet tisztántartása: otthon, osztályban. Állatokkal a lakásban.

Követelmény: Tudja önmagát, környezetét tisztán tartani! Tudja, hogy a tisztaság az egészséges élet alapfeltétele!

Tananyag: **Közlekedés** Kerékpáros közlekedés korábban megismert szabályainak bővítése. Közlekedési jelzések, továbbhaladási algoritmusok leírása. Tömegközlekedés (országúti, vasúti, városi).

Követelmény: Ismerje az alapvető közlekedési szabályokat. Ismerje a kerékpár biztonsági felszereléseit!

7. évfolyam

Tananyag: **Test és lélek** Egészség, betegség, fogyatékoság. Egészséges életmód testkultúra, mentálhigiénia. Veszélyeztető tényezők. Az egyén és a drogok. A drogok és a médiák. A reklám hatása.

Követelmény: Ismerje fel a test és lélek összefüggéseit! Legyenek ismeretei a káros szenvedélyek veszélyeiről és elkerülésük módjáról!

Tananyag: **Személyiségünk** Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. A tanulás szerepe: sajátos szokások, ismeretek, világlátás, hobbik, örömök, félelmek. A nevelés szerepe: példaképek, jutalmazások, büntetések.

Követelmény: Tudja, hogy minden ember egyedi, hogy énünk egyes összetevői örökölték, mások megszerzettek! Ismerje fel a tanulás jelentőségét a jellem alakulásában!

Tananyag: **Pályaorientáció** Képességek: térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség, számolási képesség, fizikai teherbírás, kézügyesség, ötletgazdagság, kapcsolatteremtés. Képesség és teljesítmény összefüggése. Önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. Munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Pályaválasztási alapfogalmak: pálya, szakma, foglalkozás, beosztás, munkakör, képesítés, képzettség. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Szabadban dolgozni, testi erőt kifejtetni, technikai feladatokat ellátni, tiszta környezetben dolgozni, szellemi munkát végezni stb.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét. Értelmezni a pályaválasztási alapfogalmakat. Azonosítani az érdeklődési területeket és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: **Közlekedés** A KRESZ szabályai. Az elsősegélynyújtás szabályai. Veszélyhelyzetek kialakulása.

Követelmény: Előrelátással hárítsa el a veszélyhelyzetek kialakulását! Alkalmazza a KRESZ szabályait különös tekintettel: rendőri karjelzések, behajtani tilos, kerékpárút, főútvonal!

Tananyag: **Tudni illik** Fiúk és lányok, megismerkedés, udvarlás. Társalgás illemtana. Hogyan? Miről? Kamaszszerelm.

Követelmény: Helyes viselkedési formák tudatosítása

8. évfolyam

Tananyag: Személyiségünk Önmegfigyelés, önismeret, önnevelés: tapasztalat önmagamról és másokról. Elismerés, bírálat, építő, romboló. Érdeklődés, célok, akarat, énídeál, értékek. Önérzet, önbizalom, önszeretet, szégyen, kisebbségi érzés. Önfegyelem, akaraterő, felelősség. Különbözőségek és hasonlóságok. A másik egyediségének, máságának elismerése, tisztelete. A másik megismerése. Kommunikáció. Vitatkozás, versengés, kompromisszumok. Jellem-lelki tulajdonságok. Szokások, tudás, erkölcs, világnézet. Intelligencia, okosság, bölcsesség, kreativitás. Büszkeség, gőg, méltóság, önzés, önzetlenség. Nyitottság, kíváncsiság. Az ember, mint értékelő lény. Az értékelés szempontjai. Az értékelés nehézségei. A legfontosabbnak tartott értékek. Az ember, mint erkölcsi lény. Választás és döntés, szándék és tett. A rossz, a hibázás és a bűn. Az erkölcsös cselekedet (jót jól). Mozgatóink. Meghatározottságaink, gyökereink. Vágy, szükséglet, lehetőség, igény. Érdekek, értékek, normák. Beállítódás, magatartás és viselkedés. Empátia, tolerancia. Az egyes ember fejlődése. Életkorok jellemzői.

Követelmény: Tudjon érvelni az önuralom, önnevelés, önismeret fontossága mellett! Legyen képes érvelni a másik személyiségének tisztelete mellett! Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására! Legyen képes a meggondolt véleményalkotásra, mások józan, igazságos megítélésére! Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére, indokolni mások és önmaga hibás és jó döntéseit! Legyen képes felfedezni a különböző viselkedések és döntések mögött meghúzódó mozgatókat! Ismerje az egyes életszakaszok főbb jellemzőit!

Tananyag: Pályaorientáció Képességek, munkahely, munkanélküliség. Térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség. Számolási képesség, fizikai teherbírás, kézügyesség, ötletgazdagság és kapcsolatteremtési képesség. A képesség és teljesítmény összefüggése. Az önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. A munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, kérdőív, gyűjtőmunka.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét.

Tananyag: Pályák megismerése, pályaválasztási dokumentumok A pályák megismerésének lehetőségei: Pályaképek, pályatükrök, pályaismertetések, foglalkozás leírások. Pályaszintek, egymást helyettesítő pályaaajánlatok. Pályaalkalmasság, továbbtanulási lehetőségek. A pályaválasztás dokumentumai, ismeretforrások. Videofelvételek elemzése, pályatabló készítése, riportok készítése, elemzése. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Érdeklődési területek: Szabadban dolgozni, növényekkel, állatokkal foglalkozni, emberek között dolgozni. testi erőt kifejteni, formákkal, vonalakkal dolgozni, kézi erővel, szerszámmal dolgozni. Technikai feladatokat ellátni, irodában dolgozni, embereken segíteni, eladni, vásárolni. Tiszta környezetben dolgozni, gépeket szerelni és javítani, elektromos készülékekkel dolgozni,

építőiparban, laboratóriumban dolgozni. Érzelmi viszonyulás és a motiváció szerepe a pályaválasztásban. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, öndefiníciós folyamatok támogatása.

Követelmény: A tanuló tudja: Azonosítani az érdeklődési területek és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: **Családi élet** Családtervezés, házasság, családi célkitűzések. Generációk kapcsolata, egymás segítése. Családi szabadidő szervezés.

Követelmény: Legyen képes életvitele tudatos alakítására! Legyen fegyelmezett, segítőkész! Tudja szabadidejét kulturáltan hasznosítani! Legyen tájékozott nemzeti, vallási, családi ünnepekről! Tudjon ezek hagyományainak megfelelően viselkedni!

d, Választható témák az osztály összetételétől, neveltségi szintjétől függően

➤ A tanulást is tanulni kell	➤ A család funkciói
➤ Tanulást segítő tevékenységek	➤ Konfliktus a családban
➤ Egészséges életrend	➤ Fizikai és szellemi munka
➤ A helyes napirend kialakítása	➤ A pénz szerepe életünkben
➤ A család: a nagyszülők, a szülők és a gyerekek közössége	➤ Ápolt, divatos megjelenés
➤ Ünnepek a családban	➤ Hogyan rendezném be otthonomat?
➤ Az ünnepek szerepe az emberek életében	➤ A vendéglátás illemtana
➤ Ismerem-e önmagam?	➤ A határainkon túl élő magyarság
➤ A megismerés forrásai	➤ Testápolás, szépségápolás a serdülőkorban
➤ Baráti kapcsolatok	➤ Az étkezési kultúra
➤ Részvétel a házi munkában	➤ Az iskolaválasztás gondja
➤ A nyári szünidő tervezése	➤ A család pályaválasztási elképzelései
➤ A tanulási szokások, a gazdaságos tanulás	➤ Diákönkormányzat az osztályban és az iskolában
➤ Fiúk és lányok barátsága	➤ Törekvés a harmonikus életre
➤ A helyes viselkedés, a helyes beszéd, az udvariasság	➤ Jövőnkre készülünk
➤ Igazmondás, hazugság	➤ Harcba önmagunkkal
➤ A serdülők biológiai és higiéniai problémái	➤ Bizonytalankodók az iskola- és a pályaválasztásban
➤ Fejlesztő játékok tanulása	➤ Ügyintézés a mindennapokban
➤ Tudni illik, hogy mi illik	➤ Barátság, szerelem, szexualitás
➤ Illemtan a gyakorlatban	➤ Házasság és család, a felbomló család
➤ Lakásunk kultúrája	➤ Hétköznapi és ünnepek a családban
➤ Pályaválasztásra készülünk	➤ Korunk jellemző betegségei
➤ Önállóság a tanulásban	➤ A fiatalkori bűnözés
➤ Konfliktusok az osztályban	
➤ Igaz barátok az osztályban	
➤ A kulturált magatartás szabályai	
➤ Viselkedés ünnepi alkalmakkor	
➤ Bíráló, önbírálat	

- A hivatalos helyen való viselkedés illemtana
- Különféle tanulási módszerek
- A jó időbeosztás, a helyes napirend
- Közösségfejlesztő játékok
- A kulturált viselkedés alapjai, illem
- Ismerős, haver, barát
- Kapcsolatok a másik nemmel, a nemi érés tudatosítása
- Árulkodás, becsület, "betyárbecsület"
- Hazugság, elhallgatás, igazmondás, becsületesség
- Közlekedési szabályok, utazási illemtan
- Színházlátogatás: viselkedés az előadáson, az élmények megbeszélése
- Megjelenés, öltözködés
- A sport szerepe az egészséges fejlődésben
- Helyem a családban, szüleink tisztelete
- Egészséges életmód rend, tisztaság, higiénia, korszerű táplálkozás
- Veszélyes anyagok (alkohol, dohányzás stb. egészségkárosító hatása)
- Az olvasás szerepe, fontossága, az olvasás élménye
- A televízió műsorok, a videó-filmek helyes megválasztása
- Ünnepek, az ünnepnapok szükségessége
- Iskolai hagyományok megismerés
- Fiú-lány kapcsolat, barátság, szerelem, a férfi, és a női szerepek.
- Szerelem és házasság
- Generációk együttélése, szüleink, nagyszüleink.
- Az idős emberek tisztelete, segítése, a kötelességtudat fejlesztése
- Családi hagyományok, ünnepek
- A vallások szerepe életünkben, sokfélék vagyunk, tolerancia
- Viselkedés iskolában a tanórán, iskolai rendezvényeken, utcán, közlekedési eszközökön, színházban, étteremben, szórakozóhelyen
- A munka az ember alapvető létformája, a munka értelme, megbecsülése
- Megélhetés, gazdálkodás, jólét
- Vitakultúra fejlesztése, a véleményalkotás szabadsága
- Nemzeti azonosságtudat, nemzeti hagyományaink, történelmünk, jelképeink
- Helyünk Európában
- Miért tanulunk? Pályaválasztás, szakmák, foglalkozások, hivatások
- Az információszerzés lehetőségei
- Családi munkamegosztás, segítség otthon
- A családi költségvetés ismerete, az előrelátó pénzgazdálkodás
- Szabadidő értelmes, hasznos eltöltése (olvasás, rendszeres sportolás, zenetanulás, tánc, képzőművészet stb.)
- Környezetünk kulturáltsága, növények, állatok gondozása
- Egészség, betegség. Egészségünk iránti felelősség kialakítása

8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük:

- ❖ a sajátos nevelési igényű;
- ❖ a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- ❖ a kiemelten tehetséges;
- ❖ a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

Iskolánkban az SNI tanulók nevelése egyrészt a többi tanulóval integrált formában együtt, másrészt szegregált formában a többi tanulótól külön osztályban történik. Az SNI tanulók a tanítási órákon túl egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon (habilitációs, rehabilitációs, logopédiai) vesznek részt. Intézményünk folyamatos kapcsolatban áll a területileg illetékes szakszolgálattal, szakértői bizottsággal.

Célunk:

- ❖ a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg,
- ❖ az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez.

8.1 Az integráltan oktatott tanulók oktatása

- ❖ a tananyag egyes témáinak/témaköreinek módosítását, elhagyását vagy egyszerűsítését, illetve új területek bevonását;
- ❖ személyre/fejlesztendő részterületre készített feladatok, feladatlapok elkészítését;
- ❖ a felmérő lapok feladatainak mennyiségi vagy minőségi differenciálását;
- ❖ a sérült képességek habilitációs korrekcióját (egyéni fejlesztési foglalkozásokon);
- ❖ a tanórai tevékenységek során a tanárok a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépítik, a folyamatos értékelés, a tanulói teljesítmények elemzése alapján
 - szükség esetén - megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- ❖ egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- ❖ alkalmazkodunk az eltérő képességekhez;
- ❖ A sajátos nevelési igényű gyermekekre irányuló tervezéskor adott a szakértői bizottság által a komplex vizsgálatok alapján kialakított szakvélemény, mely tartalmazza a fejlesztendő területeket – ez adja az elkészítendő fejlesztési tervek alapját. A szakvéleményben leírt javaslatokat az integráltan oktatott tanulók esetében a

szaktanárok megismerik, a napi munka gyakorlatában figyelembe veszik (értékelés alóli felmentés, szóbeli feleltetés előtérbe helyezése, hosszabb idő biztosítása az adott munka elvégzésére...)

- ❖ A szakértői véleményben meghatározott óraszámában rehabilitációs, rehabilitációs egyéni fejlesztésben részesülnek a tanulók, melyet a megfelelő képzettségű szakemberek tartanak.

Iskolánkban a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság véleménye alapján az SNI-s tanulók integrált és szegregált oktatása egyaránt folyik.

A rehabilitációs és rehabilitációs tevékenység célja és feladatai:

- ❖ A testi, érzékszervi, értelmi, beszéd – és egyéb fogyatékosságból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása.
- ❖ A meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.
- ❖ A különféle funkciók egyensúlyának kialakítása.
- ❖ A szükséges speciális eszközök használatának megtanítása.
- ❖ Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

A kötelező feladatok elvégzése érdekében biztosítani kell:

- ❖ a speciális tantervet, tanulási segédleteket, fogyatékosság típusának megfelelő tankönyvek,
- ❖ fejlesztő eszközöket, játékok,
- ❖ differenciált foglalkozás,
- ❖ kidolgozott értékelési formák alkalmazása,
- ❖ pontírasos táblák segítik a tájékozódást az intézményben a gyengén látók számára,
- ❖ a gyengén halló tanulók számára speciális eszköz áll rendelkezésre 1 teremben a hang felerősítésére, a nagyothalló készülékre hangolásra; így ép hallásúhoz és gyengén hallóhoz egyaránt eljut a tanári instrukció.
- ❖ a felújított épület akadálymentesített.

8.2 A szegregált tanulók oktatása

1.) Alsó tagozaton hangsúlyos szerepük van:

- ❖ pszichés funkciók fejlesztésének
- ❖ közvetlen érzéki tapasztalatoknak, tárgyi-cselekvéses megismerésnek, céltudatosan kiválasztott tevékenységnek
- ❖ javasolt egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezni
- ❖ egyre önállóbb tanulási tevékenységre készíteni a tanulókat
- ❖ nagyobb hangsúlyt kap a tanulási, magatartási és viselkedési szokások következetes kialakítása és megerősítése
- ❖ az iskolatípus módosításának esetenkénti szükségessége folyamatos gyógypedagógiai diagnosztizálás nyomán a tanítás-tanulás folyamatában állapítható meg biztonsággal.

2) Felső tagozat

- ❖ a tanulók fejlesztése elsősorban a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra épít
- ❖ hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység
- ❖ a tanítás-tanulás folyamatában előtérbe kerül a verbális szint, differenciált módon jelen van a manipulációs és a képi szint is

8.3 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel bíró tanulók fejlesztése

Szoros kapcsolatot ápolunk a helyi óvodával, a nevelési tanácsadóval, és a gyermekjóléti-és családsegítő szolgálattal.

- ❖ differenciált óravezetés, egyéni fejlődési haladási ütem mellett speciális módszerek alkalmazása,
- ❖ nagy hangsúlyt fektetünk a pszichikus funkciók fejlesztésére,
- ❖ tárgyi, cselekvéses ismeretszerzés,
- ❖ a fejlesztés folyamatában törekszünk, hogy folyamatosan jelen legyen a korrekciós, kompenzáló jelleg,
- ❖ a verbális megerősítés alkalmazása,
- ❖ kis lépésekben történő haladás,
- ❖ kevés anyag változatosan,
- ❖ több csatornás ismeretközlés,
- ❖ ismétlés, gyakorlás fokozott szerepe,
- ❖ kis részekre bontott tananyag.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek:

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megállapítására az illetékes Pedagógiai Szakszolgálat jogosult.

Ennek folyamata:

- Az iskola vagy a szülő a probléma észlelésekor pedagógiai, pszichológiai „szűrővizsgálatot” kér a Pedagógiai Szakszolgálattól. (Ha a szülő a vizsgálatokhoz nem járul hozzá, a gyermek érdekében az iskolának a Kormányhivatalba kell felszólítását kezdeményezni.) Erre hatályos jogszabály: 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet XIII.§5.bekezdés (40.§ 3.bekezdés)
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megállapítását kontrollvizsgálatokkal a határozatokban megjelölt időszakonként meg kell ismételni.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségű tanulók ellátása az intézményben:

- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló fejlesztő foglalkoztatásra jogosult.

A fejlesztő pedagógus munkakör az alábbi végzettség és szakképzettség birtokában tölthető be:

- oligofrénpedagógia szakos gyógypedagógiai tanár, tanulásban akadályozottak pedagógiája, vagy logopédia, vagy pszicho pedagógia szakos gyógypedagógus, gyógypedagógiai tanár vagy terapeuta, gyógypedagógus tanulásban akadályozottak pedagógiája, vagy logopédia, vagy pszicho pedagógia szakirányon
- illetve bármely pedagógus és a beilleszkedési, a tanulási, a magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek, tanulók szűrésére, csoportos és egyéni foglalkoztatására jogosító szakirányú továbbképzésben szerzett szakképzettség.

A fejlesztő foglalkozások célja: a tanulók iskolai nevelésének, oktatásának segítése, a pedagógiai, pszichológiai támogatása, terápiás gondozása. Ennek érdekében a szülőkkel való kapcsolattartás.

- A tanuló előmeneteléről fogadóórán és szülői értekezleten adhat tájékoztatást a pedagógus a szülőknek.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók értékelése:

Az Nkt. 56. § (1) bekezdés: A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és e helyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő.

- BTM tanulót a Járási Pedagógiai Szakszolgálattól 2018. augusztus 31-ig kapott véleménye alapján az intézményvezető mentesítheti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól.

Nkt. 97. § (1a):

Az a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, akit 2018. augusztus 31. napjáig a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól mentesítettek, a mentesítés időtartamának félbeszakadása nélkül, középfokú iskolai tanulmányainak befejezéséig egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól mentesülhet. Az e bekezdésben foglaltakra az 56. § (1) és (2) bekezdésben foglalt szabályok értelemszerűen alkalmazandóak.

Továbbá:

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján:

- a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

- a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
- b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

A Nkt. 27. § (5) bekezdése: Az általános iskola köteles megszervezni a tanuló heti kötelező óraszámát és az osztályok engedélyezett heti időkeret különbözete terhére a tehetség kibontakoztatására, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, a beilleszkedési, tanulási nehézség, magatartási rendellenességgel diagnosztizált tanulók számára, továbbá az első-negyedik évfolyamra járó tanulók eredményes felkészítésére szolgáló, differenciált fejlesztést biztosító egy-három fős foglalkozásokat.

A nevelő feladata segíteni minden gyermek személyiségének optimális fejlődését, egyéni adottságainak, képességeinek a kibontakozását.

A probléma feltárása során alkalmazzuk az alábbi eljárásokat:

- ✓ irányított beszélgetés,
- ✓ az egyes tanulók önmagukhoz mért fejlődésének nyomon követése,
- ✓ a gyermek családi hátterének megismerése, születéssel kapcsolatos információk,
- ✓ szociális kapcsolatok feltérképezése,
- ✓ a tanulói értékrend megismerése,

Alkalmazott módszerek:

- szociometriai mérések,
- szükség szerinti családlátogatás,
- szülővel való megbeszélés,
- kérdőíves eljárások,
- óvodákkal való kapcsolattartás,
- Difer mérés

Együttműködés más intézményekkel:

- Pedagógiai Szakszolgálat
- Családvédelmi és Gyermekjóléti Szolgálat
- Egészségügyi Szakszolgálat (orvos, gyógytornász, pszichológus).

Kiemelt feladat: a másság elfogadása, egymás segítése, tolerancia kialakítása.

Ennek érdekében a tanórákba építhető korrekciós eljárások:

- ✓ a differenciálás alkalmazása,
- ✓ szülőkkel való együttműködés a problémák leküzdése érdekében.
- ✓ a tananyag-feldolgozásnál **figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak** - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző - **módosulásait**;

- ✓ **egyéni fejlesztési terv készítése**, ennek alapján **egyéni haladási ütem biztosítása**, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszerek, technikák alkalmazása;
- ✓ a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai **diagnózisban szereplő javaslatok beépítése** a pedagógiai munkába;
- ✓ **alternatívák keresése** egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához;
- ✓ alkalmazkodás az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- ✓ **együttműködés különböző szakemberekkel**, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai munkájába.

Az értékelés rendje:

- írásbeli
- szóbeli

A BTMN tanulók tanulmányi követelményeinek meghatározásából következik, hogy értékelésük és minősítésük az iskola által meghatározott általános szabályok szerint történik, néhány speciális eset kivételével:

Amennyiben a Pedagógiai Szakszolgálat által kiadott szakvélemény a tanuló értékelés és minősítés alóli felmentését javasolja egyes tantárgyak vagy tantárgyrészek alól, úgy az iskola igazgatója határozatban rögzíti.

Az egyéni haladási ütem megvalósítása, a méltányos elbírálás és az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a tanulási nehézségükről szakvéleménnyel rendelkező tanulók esetében lehetőséget biztosítunk arra alsó tagozaton, hogy az adott tantárgy egyes tananyagrészeinek számonkérése eltérő ütemben történjen, és/vagy az értékelés a tanév folyamán százalékos formában történjen. Ez utóbbi esetben a tanulónak év végén kell számot adnia arról, hogy az évfolyam követelményeinek milyen mértékben tud eleget tenni, felsőbb évfolyamba léphet-e. Így a tanuló év végi minősítését kizárólag év végi teljesítményszintje alapján kell meghatározni.

Felső tagozaton az értékelés a tantárgy sajátosságaihoz igazodva történik, a szakvéleményben megfogalmazott javaslatok figyelembe vételével.

A tanuló tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük.

Teljesítmény – Érdemjegy	BTMN tanulók teljesítménye - érdemjegy
0 - 30% elégtelen (1)	0 - 20% elégtelen (1)
31 - 50% elégséges (2)	21 - 40% elégséges (2)
51 - 75% közepes (3)	41 - 60% közepes (3)
76 - 90% jó (4)	61 - 80% jó (4)
91 - 100% jeles (5)	81 - 100% jeles (5)

Ha a pedagógus a meghatározott ponthatárok alkalmazása során szükségesnek látja, az adott osztályban, csoportban az egyes ponthatárokat legfeljebb három százalékkal lefelé vagy felfelé módosíthatja.

Iskolánkban a beilleszkedési és magatartási nehézséggel küzdő gyerekek az osztály és az iskola közösségén belül a közösség életét, tanulását, fejlődését nem gátolhatják, akadályozhatják magatartásukkal, viselkedésükkel. Amennyiben a közösség haladását, tanulását gátló magatartásformák tartósan fellépnek, külső szakemberek segítségét vesszük igénybe. (Család és Gyermekjóléti Szolgálat, Pedagógiai Szakszolgálat)

A BTM-es tanulók ellátását az SNI-s tanulókat is ellátó szakemberek végzik a törvényi szabályozásnak megfelelően.

8.4 A tehetség, a képességek kibontakoztatása

A tehetség

Valami iránt megmutatkozó hajlam, képesség. A tehetséges ember valamilyen tevékenységben az átlagosnál magasabb teljesítményre képes. Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet a tehetséges tanítványokra, hogy megfelelően lehessen gondoskodni a fejlesztésükről.

2001-től Művészeti Iskola működik intézményünkben, ahol négy tanszakon folyik a növendékek oktatása.

2012-ben a Tehetségsegítő Tanács iskolánkat a tehetséggondozás területén végzett munkájáért „Kiváló Tehetségpont” címmel értékelte.

2015 tavaszán részt vettünk az újraminősítésben, amelynek során újból sikerült elnyerni a „Kiváló Tehetségpont” címet.

A tehetséggondozás kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetséggondozás céljai az optimális fejlődés segítése érdekében

- ❖ a korai felismerés,
- ❖ a tehetség ígéretes tanulók megtalálása, feltérképezése
- ❖ a tehetség jellegének és szintjének megfelelő, lehetőség szerint folyamatos segítése és kibontakoztatása
- ❖ a tantárgyi programok követelményeit magasan túlteljesítő diákok számára a fejlesztés színtereinek meghatározása,
- ❖ a hiányosságok, gyengeségek okainak felderítése, egyedi segítségnyújtás vagy szakmai irányítás,
- ❖ az esélyegyenlőség megteremtése, a hátrányban szenvedő diák képességeinek fejlesztése,
- ❖ személyiségfejlesztés.

A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán belül

- ❖ az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- ❖ a tanórákon érvényesülő differenciált képességfejlesztés,
- ❖ csoportbontás lehetőség szerint, a fenntartó engedélyével,

- ❖ az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata (internet: kutató gépek, szakirodalom, friss folyóiratok olvasása),
- ❖ a továbbtanulás segítése felkészítő foglalkozásokkal,
- ❖ személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak alkalmazása,
- ❖ a viselkedéskultúra fejlesztése
- ❖ reális én-kép kialakítása
- ❖ önismeret fejlesztése
- ❖ a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése.

A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán kívül

A tanórán kívül szervezett tehetséggondozó foglalkozások mindegyike anyagi ráfordítással jár, ezért ezek megvalósítása iskolánk anyagi lehetőségeinek és az igényelhető támogatások függvényében történhet.

A tanórán kívüli tehetségfejlesztés lehetséges eszközei a következők:

- ❖ versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.),
- ❖ tehetséggondozó szakkörök,
- ❖ műhelyek működése pályázati kereten belül
- ❖ iskolai és iskolán kívüli sportfoglalkozások: kézi- és labdarúgó-bajnokságok, úszásoktatás (lehetőség szerint), birkózás stb.
- ❖ a tanulók szabadidejének szervezése (szabadidős tevékenységek, szünidei programok)
- ❖ szabadidős foglalkozások (színház-, múzeumlátogatás,)
- ❖ az iskolában rendelkezésre álló tanulási források használata (számítógépes, multimédiás tanuló programok, interaktív anyagok, könyvtár)
- ❖ művészeti iskolán belül működő tanszakok
- ❖ erdei iskola (lehetőség szerint)
- ❖ nyári táborok (lehetőség szerint)
- ❖ iskolai rendezvények.

Abaújszászi Tehetségpont hatóköre és együttműködései

A Tehetségpont tevékenységét iskolai, helyi szinten kívánjuk megvalósítani. Célcsoport: 6-15 éves tanulók és szüleik, akiket elsősorban az oktatási intézményeken keresztül kívánunk bevonni. Szoros az együttműködés az önkormányzat, a helyi óvoda, szakképző iskola, a művelődési ház, a családsegítő szolgálat szakembereivel, valamint a civil szervezetekkel. Állandó munkakapcsolatban vagyunk a tankerülettel, a nevelési tanácsadóval, a megyei POK-kal, a megyében található nemzeti parkokkal.

A Tehetségpont specifikus és konkrét programjai

A tervezett programok indításánál figyelembe vesszük a Tehetségpont feladatait, céljait, valamint a tanulók és szülők igényeit, elvárásait /igényfelmérés/.

Az eddig működő iskolai formák mellett új formaként működtettük az előző években az alább felsorolt műhelyeket és programokat, amelyekben továbbra is komplex módon kívánjuk fejleszteni tanulóinkat:

- ❖ ön- és személyiségfejlesztő műhely,
- ❖ komplex természettudományi műhely,
- ❖ hagyomány és művészet című műhely,
- ❖ anyanyelvi műhelyek,
- ❖ tehetséggondozó team működtetése,
- ❖ nyári táborok, erdei iskolák szervezése, lebonyolítása,
- ❖ projektnapok,
- ❖ géniusz tanár-továbbképzés keretében.

A jövőben is élni kívánunk a fent felsorolt módszerekkel a pályázati lehetőségek függvényében.

Pedagógiai és pszichológiai szakmai alapok és háttér

A térség speciális helyzetét figyelembe véve elkezdtük és szeretnénk folytatni a jövőben is hátrányos helyzetű tehetségek bevonását. A fejlesztő munka rendszerességének biztosításában szakemberek nyújtanak segítséget. Gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógus áll rendelkezésre, valamint a szakmailag jól képzett pedagógusaink közül többen részt vettek a Magyar Géniusz projektiroda által szervezett képzéseken.

Eredményesség és hatékonyság

A programok végén versenyeket, záró- értékelő foglalkozásokat, vetélkedőket tartunk, melyek nyilvánosak, így a szülők is betekintést nyernek e tehetségfejlesztő munkába. A tehetségfejlesztő munka során is folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a szülőkkel, pl.: fogadóórák, tanácsadás, nyílt nap, tehetségnap.

A tanulók és szülők körében elégedettségi mérést végzünk /kérdőívek/. Feladatunknak tartjuk a tehetséges tanulók nyomon követését - együttműködés a helyi és megyei középiskolákkal.

Munkastílus

A foglalkozásokon differenciált képességfejlesztésre törekszünk, alkalmazkodva a tanulók érdeklődéséhez, aktuális tudásához. Alkalmazzuk a változatos módszereket pl.: élménypedagógia, projekt, drámapedagógia, kooperatív tanulás. A tantestület ezeket az ismereteket szervezett továbbképzések keretén belül sajátította el. A foglalkozásokba bevonjuk a szülőket, a szakembereket.

Anyagi fenntarthatóság, önfenntartás

Az intézmény fenntartója pályázati lehetőségek ajánlásával támogatja iskolánk tehetséggondozó tevékenységét. A továbbiakban is élni kívánunk a pályázati lehetőségekkel. Támogatóink között van az Ilosvai Tehetséggondozó Alapítvány is.

Tehetség-tanácsadás:

- ❖ pályaválasztási szülő értekezletek,

- ❖ táblajátékok alkalmazása,
- ❖ pályaválasztási osztályfőnöki órák külső előadókkal is,
- ❖ nyílt napok a középiskolákban,
- ❖ pályaválasztási kiállítás.

8.5 A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- ❖ integrációs felkészítés, mely az „Intézményi integrációs program” alapján folyik,
- ❖ iskolai sportkör, szakkörök,
- ❖ a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok: nyári táborok lehetőség szerint),
- ❖ szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások),
- ❖ a szülőkkel való együttműködés,
- ❖ családlátogatások,
- ❖ szülők és a családok nevelési gondjainak segítése,
- ❖ szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Abban a kérdésben, hogy a gyerek, a tanuló tanulási nehézséggel küzd, a nevelési tanácsadó, illetve a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt. A Köznevelési törvény szerint a tanulók képességeiknek, érdeklődésüknek, adottságaiknak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljenek. Állapotuknak, személyes adottságaiknak megfelelő ellátásban, különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban részesüljenek, életkoruktól függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez fordulhassanak segítségért.

Az esélyegyenlőtlenség csökkentése fontos feladat, amely speciális felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel, beszélgetésekkel történhet.

A tanulási nehézségekkel küszködő tanulók leggyakoribb viselkedési tünetei

- ❖ hiperaktivitás,
- ❖ szorongásos magatartás,
- ❖ térlátás nehézségei (jobb-bal tévesztése, betűk felcserélése),
- ❖ mozgáskoordináció zavarai,
- ❖ a nyelvi működés zavarai (diszlexia, diszgráfia),
- ❖ antiszociális cselekedetek,
- ❖ alacsony önértékelés,
- ❖ emlékezés zavarok,
- ❖ a logikus gondolkodás problémái,
- ❖ a spontán kíváncsiság hiánya.

Nem minden viselkedési rendellenesség háttérben húzódik meg ugyanakkor tanulási nehézség. Ezért mindig az adott eset elemzése dönti el, hogy melyik tényező a felelős.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek

- ❖ az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- ❖ a tanulás tanítása,
- ❖ az egyéni foglalkozások,
- ❖ a felzárkóztató foglalkozások,
- ❖ az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- ❖ a napközi otthon,
- ❖ továbbtanulás irányítása, segítése, az akarat tulajdonságok erősítése
- ❖ a tanuló helyes önismeretre,
- ❖ hatékony együttnevelés az integrációs program alapján
- ❖ jó időbeosztás, a szabadidő hasznos eltöltése
- ❖ művészeti nevelés, szakkörök
- ❖ SNI-s tanulók oktatása nevelése
- ❖ etnikai oktatás
- ❖ a szakszolgálattal való kapcsolattartás
- ❖ a pedagógusok felkészítése, továbbképzése.

A tanulási kudarcot kiváltó okok sokfélesége jelzi, hogy a kezelés módszerei is sokfélék lehetnek. Minden alkalmazott eljárás személyfüggő.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A tanulók előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős – a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbségek, hanem a szocializáció fokában, a viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében és a higiénia terén is.

A pedagógus feladata, hogy közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában és megszüntetésében.

Szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják

- ❖ étkeztetési támogatás,
- ❖ a tankönyvvásárláshoz nyújtott segélyek,
- ❖ az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- ❖ a nevelők segítő, személyes kapcsolattartása a rászoruló tanulókkal,
- ❖ a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése (egyéni beszélgetés az osztályfőnökkel, fogadóóra, családlátogatás, szülői értekezlet stb.),
- ❖ továbbtanulás irányítása, segítése,
- ❖ szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal, Gönc Tankerülettel és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátránytól szenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek,
- ❖ ingyenes, illetve kedvezményes táborok, mozi-, színház-, múzeumlátogatás szervezése a rászoruló tanulóknak.

A szociális hátrányok enyhítésére szolgáló pedagógiai tevékenységek:

Egyre több tanuló kerül olyan anyagi helyzetbe, mely egészséges testi fejlődését, zavartalan tanulását hátráltathatja. Az iskola életében fontos feladat az esélyek kiegyenlítődése, a hátrányok csökkentése, a társadalmi egyenlőtlenségek hatásainak enyhítése. A segítségre szorulóknak elsősorban az alacsony jövedelmű, a munkanélküli, valamint a szociális ellátásban részesülő szülők gyermekei.

Eszközeink a szociális hátránykompenzáció tevékenységeire

- ❖ a gyermekvédelmi tevékenység hatékonyságának növelése,
- ❖ a szociokulturális hátrányok enyhítése:
 - a szabadidő kulturált eltöltésének biztosítása,
 - tanácsadás a rászoruló gyermekeknek, szülőknek stb.,
 - felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok szervezése,
 - pályaaorientációs tevékenységek szervezése,
 - felvilágosító és drogmegelőzési programok szervezése, (pl. rendőrség, védőnő stb.)
- ❖ felvilágosítás nyújtása a szociális juttatások lehetőségeiről,
- ❖ tankönyvtámogatás, tandíj, térítési díjak támogatása
- ❖ kapcsolatfelvétel a szakszolgálati intézményekkel,
- ❖ pályázatok figyelése, készítése
- ❖ a tanulási folyamat tervezésében minden tanuló tényleges részvételének biztosítása, hatékony tanulásszervezési formák
- ❖ az érintett tanuló érdekek-és esélyérvényesülésének elősegítése,
- ❖ lehetőség szerint táborok szervezése.

9. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.

1. Saját szervezeti és működési szabályzata szerint működik, melyet a nevelőtestület hagy jóvá.
2. Élén választott diák önkormányzati vezető, illetve az iskolai diákbizottság áll.
3. A diákönkormányzat tevékenységét a diákmozgalmat segítő tanár támogatja és fogja össze, akit az igazgató bíz meg határozott időre, aki teljes jogú tagja az iskolai vezetőségnek.
4. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
5. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
6. A működéséhez szükséges feltételeket az intézmény vezetője biztosítja a szervezet számára.
7. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
 - ❖ a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
 - ❖ tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;

- ❖ sportélet;
- ❖ túrák, kirándulások szervezése;
- ❖ kulturális, szabadidős programok szervezése;
- ❖ a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap).

8. Véleményezés

- ❖ az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
- ❖ a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.

9. Javaslattétel

A tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.

10. A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- ❖ az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- ❖ a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- ❖ az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- ❖ a házirend elfogadása előtt.

11. A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) vagy a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.

10. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

10.1 A szülők-pedagógusok együttműködése

Élő munkakapcsolat van a tanári közösség és a szülők között a tanulók fejlődése érdekében, az iskola hagyományaihoz híven, valamint a törvények, és a dokumentumok előírásai szerint. Ezek több szintű együttműködést feltételeznek a szülők, a tanulók és a pedagógusok közös részvételével a gyermek személyiségének és tudásának fejlesztése érdekében. Az együttműködéshez megfelelő kommunikációs formák működtetése szükséges.

Cél, hogy a szülők lássanak bele az iskolai munkába, a közösségi életbe és lehetőségeik, elfoglaltságuk függvényében vállaljanak részt benne azért, hogy folyamatosan nyomon követhessék gyermekük nevelésének, oktatásának alakulását, s fejlődjön a közösség ezen formája is.

Az együttműködési formái:

1. A szülői értekezlet

Feladata:

- ❖ a szülők és pedagógusok között folyamatos együttműködés kialakítása,
- ❖ a szülők tájékoztatása:

- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás,
- előadások nevelésről,
- ❖ a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

2. Fogadóórák

Feladata:

- ❖ a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal.

3. Egyéni kapcsolatfelvétel

Feladata: egyéni elbeszélgetés a problémákról, nyílt, őszinte megnyilvánulások.

1. Szülők közösségének részvétele az osztály életében

Feladata: közösségépítés, egymás jobb megismerése.

2. Szülői közösségi választmány ülései az iskola vezetőségének bevonásával

Feladata: egymás céljainak, feladatainak megbeszélése, megismerése.

3. Nyílt tanítási nap

Feladata:a szülők betekintést nyerjenek az iskola nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerjék meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjanak közvetlenül gyermekük és az osztályközösség iskolai életéről.

8. Írásbeli tájékoztató (ellenőrző, üzenő füzet, stb.)

Feladata: a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról, változásokról.

9. Rendezvények, közös programok (versenyek, ünnepségek, évfordulók, sportprogramok, táborok)

Feladata:az iskolai élet megismerése, közös ünneplés, kirándulás, hagyományok ápolása.

10. Hirdetőtábla

Feladata:gyors információszerzés, aktualitások.

11. Családlátogatás

Feladata:a családok körülményeinek és személyüknek a megismerése, hogy ez által hatékonyabb legyen az oktató és nevelőmunka.

12. Integrációs szülői megbeszélések negyedévente

Feladata:szülők tájékoztatása az adott időszakról és a további segítségnyújtás módjai.

13.A szülők megkeresése kérdőívekkel

Feladata: a partneri munka kiépítése, a további munka eredményességének érdekében érdekegyeztetések. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg illetve választott képviselők, tisztviselők útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

10.2 A tanulók-pedagógusok együttműködése

Cél: a folyamatos, kiegyensúlyozott, feszültségmentes kapcsolatban az egyéni képességeknek megfelelő eredmények elérése, a személyiség kibontakoztatása az oktató-nevelő munkában.

A pedagógusok és tanulók közötti együttműködés formái:

- ❖ tanórai munka,
- ❖ osztályfőnöki órák,
- ❖ közösségi programok,
- ❖ egyéni beszélgetések,
- ❖ diákönkormányzat közgyűlése, vezetőségi ülések,
- ❖ kérdőívek, vizsgálatok,
- ❖ faliújság
- ❖ osztályrendezvények, kirándulások.

A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselők, tisztségviselők útján az iskola igazgatóságához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy az intézményi tanácshoz.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselők, tisztségviselők útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy intézményi tanácssal.

A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.

Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.

A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend elérhetősége a következő:

- ❖ az iskola fenntartójánál,

- ❖ iskola honlapján (www.ilosvai-aszanto.sulinet.hu),
- ❖ az iskola nevelői szobájában,
- ❖ az iskola igazgatójánál,
- ❖ az iskola igazgatóhelyetteseinél.

10.3. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatóságának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

Kapcsolattartó partnerek	A kapcsolattartás formája
Iskolánk fenntartója, működtetője	értekezletek, megbeszélések, írásos megkeresések, tanácskozás, ünnepségeken, rendezvényeken való részvétel
Abaújszántó Város Önkormányzat képviselőtestülete	iskolával kapcsolatos futó pályázatok, egymás rendezvényein való részvétel, egyéb, az iskolát és önkormányzatot érintő közös dolgokban
Kormányhivatal	írásos megkeresések gyermekekkel kapcsolatos ügyekben
Járási Hivatal	törvények betartása, ügyek intézése szóbeli és írásos formában
Gönci Tankerület iskolái	közös programok, versenyek, különböző feladatok, tevékenységek gyanánt
Pedagógiai Oktatási Központ	szakértői vizsgálatok, szakmai fórumok, előadások
a területileg illetékes Nevelési Tanácsadó	gyermekek vizsgálata, szaktanácsadás
a helyi és körzeti oktatási intézmények	óvoda-iskola, általános iskola-középiskola átmenet, továbbtanulás, közös programok
az iskola Tehetséggondozó Alapítványa	programok, támogatások
a helyi családsegítő és gyermekjóléti szolgálat	tanácsadás, beszélgetés, írásos megkeresés, szoros kapcsolat az iskola GYIF felelősével
a helyi Művelődési Ház	programok, rendezvények,
a helyi egyházak, és képviselőik	hit-és erkölctan oktatása, közös

	rendezvények,
a társadalmi szervezetek	egymás rendezvényeinek látogatása, esetlegesen közös program rendezése,
Rendőrség	előadások, esetlegesen segítség rendezvények idején, tanácsadás
egészségügyi intézmények; házi orvosok, védőnők,	vizsgálatok, előadások, közös programok,

11. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye.

Tanulmányok alatti vizsgát - az e rendeletben meghatározottak szerint - független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

- ❖ Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.
- ❖ Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.
- ❖ A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni. A tanulmányok alatti vizsga - ha azt az iskolában szervezik - vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízta meg.
- ❖ A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszzerű megtartásáért, ennek keretében
- ❖ A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig - alapfokú művészeti iskolában, művészeti szakgimnáziumban húsz óráig - tarthat.
- ❖ Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.
- ❖ A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.
- ❖ Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.

- ❖ Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.
- ❖ A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
- ❖ A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.
- ❖ Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.
- ❖ Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - harmadik vizsgaként is megszervezhető.
- ❖ Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapon - az üres és a piszkosított feladatlappal együtt - a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól. A jegyzőkönyveket aláírásával - az időpont feltüntetésével - lezárja és a vizsgairatokhoz mellékeli.
- ❖ Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.
- ❖ Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- ❖ Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.
- ❖ Ha a vizsgázónak a 68. § (4) bekezdése alapján engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kihúzása előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- ❖ Javító vizsgát tehet a tanuló, ha az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

- ❖ a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

- ❖ a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- ❖ a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

Tanulmányok alatti vizsgák: osztályozó vizsga, pótló vizsga, javítóvizsga különbözeti vizsga.

1. **Osztályozó vizsga** egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- ❖ a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- ❖ engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt akar eleget tenni,
- ❖ a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ❖ a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ❖ tanulmányait magántanulóként végzi.

Nem tehet osztályozó vizsgát a tanuló, ha:

- ❖ a tanuló 20 igazolatlan órát hiányzott és az iskola eleget tett a mulasztással kapcsolatos értesítési kötelezettségének,

2. A **különbözeti vizsgát** a tanuló abban az iskolában teheti le, ahol iskolaváltás miatt tanulmányait folytatni szeretné. Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.

3. **Pótló vizsgát** tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázó kérésére a megkezdett vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell a pótló vizsgán.

Pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

4. **Javítóvizsgát** tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, köteles évet ismételni.

A javító vizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.

A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.

Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt a készségtárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika.

Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg.

A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel.

A vizsgaidőszakok pontos időpontjáról szóban, vagy írásban értesíti a szülőt és tanulót az osztályfőnök, valamint közzétételre kerül sor az iskola bejáratí ajtajára függesztett írásbeli felhívás és az intézmény honlapján.

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Magyar nyelv	x		
Magyar irodalom		x	
Matematika	x		
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek		x	
Erkölcstan/Hit-és erkölcstan		x	
Idegen nyelv	x		
Informatika	x		x
Biológia-egészségtan		x	
Fizika	x		
Földrajz	x		
Környezetismeret/Természetismeret	x		
Kémia	x		
Ének-zene		x	

Testnevelés és sport			x
Vizuális kultúra			x
Hon-és népismeret		x	
Technika, életvitel és gyakorlat			x
Családi életre nevelés		x	
Gazdasági és pénzügyi kultúra		x	

A vizsgatárgyak részei

12. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei

1. A tankötelezettség teljesítésének megkezdése, az általános iskolai, alapfokú művészeti iskolai felvétel, a tanulói jogviszony keletkezése:

- ❖ Az adott évben tanköteles korba lépő gyermeket a szülő április 1-je és április 30-a között - a kormányhivatal által közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban - köteles beíratni a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára. Amennyiben a választott iskola igazgatója a gyermek felvételét elutasító döntést hoz, a szülő a gyermekét a döntés jogerőre emelkedését követő öt napon belül köteles beíratni a kötelező felvételt biztosító iskola első évfolyamára.
- ❖ Az adott évben tanköteles korba lépő sajátos nevelési igényű gyermeket a szülő a szakértői bizottság véleményében vagy a járási hivatal jogerős határozatában megjelölt időpontig köteles beíratni a kijelölt iskolába.
- ❖ Az Nkt. 50. § (6) bekezdése alkalmazásában életvitelszerű ott lakásnak minősül, ha a tanulónak a kötelező felvételt biztosító iskola körzetében van a lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye.
- ❖ Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételtől, átvételtől tanulói jogviszonyt létesítő vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. A kérelemnek helyt adó döntést az iskola igazgatója írásban közli a tanulóval, kiskorú tanuló esetén a szülővel, továbbá átvétel esetén a döntésről értesíti az előző iskola igazgatóját. Az iskola igazgatója tanuló felvételének, átvételének megtagadásáról határozat formájában dönt. Az iskola igazgatója a felvételi, átvételi kérelem benyújtásával kapcsolatos ügyintézés, határidőszámítás, mulasztás elbírása során a köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok alapján jár el.
- ❖ A kötelező felvételt biztosító iskola igazgatója a járási hivataltól kapott nyilvántartás, a kijelölt iskola a megküldött szakértői vélemény vagy a járási hivatal határozata alapján értesíti a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes járási hivatalt, ha a gyermeket az iskolába nem írták be.
- ❖ Az iskola igazgatója értesíti a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes járási hivatalt, ha olyan gyermeket, tanköteles

tanulót vett fel vagy át, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye nem a nevelési-oktatási intézmény körzetében van.

- ❖ A tanuló átvételére –ha az általános iskolai tanuló úgy kíván iskolát váltani, hogy az az iskolatípus változtatásával is jár, az átvételre a felvételre megállapított eljárás szerint kerülhet sor - a tanítási év során bármikor lehetőség van.
- ❖ Az iskolába felvett gyermeket, tanulót - beleértve a magántanulót is - az iskola tartja nyilván. Az iskola a vele tanulói jogviszonyban álló és a 20/2012(VIII.31.) EMMI rendelete 49. § (1)-(3) bekezdése szerint benyújtott kérelem alapján vendégtanulói jogviszony létesítésére engedélyt kapott tanulókról külön nyilvántartást vezet. Ha a tanköteles tanuló iskolát változtat, akkor a tanuló további nyilvántartása az átadó iskola értesítése alapján az átvevő iskola feladata, és a tanuló adatait az átadó iskola a járási hivatal egyidejű értesítése mellett tizenöt napon belül törli nyilvántartásából. Az iskola nyilvántartásában marad az a tanköteles tanuló, aki iskolai tanulmányait külföldön folytatja.
- ❖ Ha a tanköteles tanuló az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzése után a középfokú iskolai felvételi eljárásban nem vett részt, az általános iskola igazgatója értesíti a tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes járási hivatalt, amely gondoskodik a tanuló tankötelezettségének teljesítését biztosító nevelés-oktatásban történő részvételéről.
- ❖ Ha a tanulót rendkívüli felvételi eljárás keretében vették fel az iskolába, a beiratkozásának időpontját az iskola igazgatója állapítja meg.

2. Az iskola első évfolyamára felvételt nyer minden olyan gyermek, aki:

- ❖ elérte az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget, amelyet az óvoda igazol,
- ❖ az iskola beiskolázási körzetében van a lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye,
- ❖ a törvény által előírt létszámkeretig helyi döntés alapján azt a gyermeket, akinek szülei az intézményünket választották.

3. Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- ❖ a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt,
- ❖ az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást,
- ❖ a gyermek születési anyakönyvi kivonatát,
- ❖ HH-s, HHH-s, a gyermekvédelmi kedvezményt igazoló papírokat.

4. Az első osztályba sorolás módja, szempontjai:

Két osztály esetén a gyerekek osztályba sorolásakor figyelembe vesszük az óvónők által elmondott instrukciókat is, melyek a következők: értelmi képesség, szocializáció, neveltségi szint, szülői együttműködési készség, logopédiai megsegítés, a DIFER mérés eredménye.

A fentiekén kívül figyelembe vesszük:

- ❖ a fiúk-lányok arányát,

- ❖ figyelünk az olyan gyerekek arányára, akikről a nevelési tanácsadó megállapította a fejlesztés megszervezését,
- ❖ SNI-s gyermekek aránya,
- ❖ bejáró gyerekek aránya,
- ❖ szülő kérésére visszamaradt gyermekek aránya,
- ❖ családi kötődés (testvérek),
- ❖ egyéni indokolt kérések számbavétele.

5. Felvétel második-nyolcadik évfolyamig:

- ❖ akinek beiskolázási körzetén belül van a lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye,
- ❖ az iskola rendelkezik a tanuló ellátásához szükséges alapfeladat ellátásával,
- ❖ a beiskolázási körzeten kívül érkező tanulók felvétele: a törvény által előírt létszámkeretig helyi döntés alapján a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek figyelembe vétele alapján dönt az igazgató.

6. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- ❖ a tanuló születési anyakönyvi kivonatát, személyi azonosítót, lakcímet igazoló hatósági igazolványt
- ❖ az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt, vagy annak fénymásolatát,
- ❖ HH-s, HHH-s, Gyermekvédelmi kedvezményezettséget igazoló papírokat,
- ❖ ha van a nevelési tanácsadó, szakértői bizottság által kiállított szakvéleményt.

7. Szintfelmérés a második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

8. Átlépés másik osztályba az iskolában ugyanazon az évfolyamon belül:

Lehetőség van azonos évfolyamon belül másik osztályba való átlépésre a szülő írásos kérelme alapján, ha az a tanuló egyéni fejlődését elősegíti.

II. HELYI TANTERV

13. Választott kerettanterv, az iskolában tanított kötelező és nem kötelező (választható) tantárgyak és óraszámok (óraterv)

A Nemzeti alaptanterv bevezetéséről szóló rendelet szabályozása alapján, az egyes évfolyamokon a különféle tantervek szerinti oktatást a következő táblázat foglalja össze:

Tanév/Évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013-2014.	2013	2007	2007	2007	2013	2007	2007	2007
2014-2015.	2013	2013	2007	2007	2013	2013	2007	2007
2015-2016.	2013	2013	2013	2007	2013	2013	2013	2007
2016-2017.	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013

A táblázatban használt jelölések az alábbi pedagógiai programokat, illetve tantervi változatokat jelentik:

- ❖ 2007 = a 2007-ben felülvizsgált és módosított NAT (202/2007. (VII. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet módosításáról) alapján elfogadott – jelenleg is használt – pedagógiai program és helyi tanterv.
- ❖ 2013 = a 2012-ben felülvizsgált és módosított NAT, a köznevelési törvény, illetve a 2012-ben kiadott új kerettantervek alapján elkészített 2013 szeptemberétől érvényes pedagógiai program és helyi tanterv.

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi tantervre épül:

A kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet

- ❖ 1. számú mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”,
- ❖ 2. számú mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”.

Iskolánk miniszter által kiadott kerettantervben szereplő választható („*A változat*” illetve „*B változat*”) kerettantervek közül az alábbi tantervek alapján tanít:

ÉVFOLYAM	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
1-4. évfolyam	Ének-zene „ <i>A változat</i> ”
5-8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom, Biológia-egészségtan, Fizika, Kémia, Ének-zene „ <i>A változat</i> ”

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel.

ÉVFOLYAM Alsó tagozat	Melyik tantárgy óraszama lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?
1. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
1. évfolyam	Matematika	1 óra
2. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
2. évfolyam	Matematika	1 óra
3. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	2 óra
3. évfolyam	Matematika	1 óra
4. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
4. évfolyam	Informatika	1 óra
4. évfolyam	Környezetismeret	0,5 óra
4. évfolyam	Idegen nyelv	0,5 óra
ÉVFOLYAM Felső tagozat	Melyik tantárgy óraszama lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?
5. évfolyam	természetismeret	1 óra
5. évfolyam	informatika	1 óra
6. évfolyam	matematika	1 óra
6. évfolyam	természetismeret	1 óra
6.évfolyam	informatika	0,5 óra
6. évfolyam	Idegen nyelvek	0,5 óra
7. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
7. évfolyam	Matematika	1 óra
7. évfolyam	Kémia	0,5 óra
7. évfolyam	Földrajz	0,5 óra
8. évfolyam	Matematika	1 óra
8. évfolyam	Biológia-egészségtan	1 óra
8. évfolyam	Idegen nyelvek	0,5 óra
8. évfolyam	Fizika	0,5 óra

Iskolánk az ötödik évfolyamon választható ***Dráma és tánc***, illetve ***Hon- és népismeret*** tantárgyak közül a ***Hon- és népismeret*** tantárgyat tanítja.

Alsó tagozaton a 4. évfolyamon a szabadon választott tantárgyak közül az ***Informatika*** tantárgyat tanítjuk.

Idegen nyelvként az ***angol és a német nyelvet*** tanítjuk 2. évfolyammal kezdődően.

A mindennapos testnevelés megvalósítása testnevelés órával, sportköri foglalkozással, testnevelés óra keretén belül úszásoktatással, néptánc oktatással valósul meg, mely évenként változhat a fenntartó engedélye függvényében, melyet az éves munkaterv tartalmaz.

A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontása, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározása a nevelők szakmai munkaközösségeinek, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok feladata a helyi tanterv életbelépésének megfelelően évente felmenő rendszerben:

A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontásához, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározásához iskolánk pedagógusai az egyes tantárgyak tanításához alkalmazott tankönyvek tankönyvkiadói által összeállított helyi tantervi ajánlásokat használják fel.

Óraszámok az 1–4. évfolyamon (kötelező és választott tantárgy, kötelező, szabadon tervezhető és a választható tanítási órakeretből felhasznált tantárgyakénti óraszám és heti összes óraszám)

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7+ 1	7+ 1	6+ 2	6+ 1+1
Idegen nyelvek Angol/Német	-	1	1,5	2+ 0,5
Matematika	4+ 1	4+ 1	4+ 1	4+ 1
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1+ 0,5	1+ 0,5
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon választott tantárgy: Informatika	-	-	-	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Választható órakeretből felhasznált	-	1	2	2
Összes heti óra	25	26	27	29

Óraszámok az 5-8. évfolyamon (kötelező és választott tantárgy, kötelező, szabadon tervezhető és a választható tanítási órakeretből felhasznált tantárgyakénti óraszám és heti összes óraszám)

Óraterv a kerettantervekhez – 5-8. évfolyamon				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4
Idegen nyelvek Angol/Német	3	3+0,5	3	3+0,5
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2+1	2+1		
Biológia-egészségtan			2	1+1
Fizika			2	1+0,5
Kémia			1+0,5	2
Földrajz			1+0,5	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Hon-és népismeret	1			
Informatika	1	1+0,5	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
Választható órakeretből felhasznált Családi életre nevelés 5-6. évfolyam	1	1		
Választható órakeretből felhasznált Gazdasági és pénzügyi kultúra 7-8. évfolyam			1	1
Választható órakeretből felhasznált Informatika	1	1	1 csoportbontással	1 csoportbontással
Összes heti óra	30	30	33	33

Heti óraszámok az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára kiadott Kerettanterv alapján

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	7	4+1	4+1	4+1	4+1
Idegen nyelv	-	-	-	-	-	-	2	2
Matematika	4	4	3+1	4+1	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	-	-	-	-	2	2	2	2
Hon- és népismeret	-	-	-	-	1	-	-	-
Környezetismeret/természetismeret	2	2	2	2	2	2	4	4
Földrajz	-	-	-	-	-	1	1	2
Ének-zene	2	1+1	2	2	2	2	1	1
Vizuális kultúra	1+1	2	2	2	2	2	1+1	1
Informatika	-	-	1	1	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	2	1+1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra	-	-	-	-	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27	28	28	31	31
Habilitáció- rehabilitáció	3	3	3	3	3	3	4	4
Engedélyezett heti időkeret	52	52	52	55	51	51	56	56

14. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

Taneszközök:

Az iskolában a nevelő-oktató munka során a pedagógusok a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek és a DÖK véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- ❖ a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- ❖ az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók,
- ❖ a taneszközök használatában az állandóságra kell törekedni, azaz új taneszközöket csak abban az esetben kell bevezetni, ha az lényegesen jobbítja az oktatás minőségét,
- ❖ elégítse ki a didaktikai követelményeket,
- ❖ alkalmazkodjon a korosztály intellektuális fejlettségi szintjéhez.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken és írásban készített listával) kell tájékoztatni. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

Tankönyv:

- ❖ a hivatalos tankönyvjegyzékben szereplő, szakmailag pontos, az érvényben lévő tantervi követelményeknek megfelelő
- ❖ a tantervi és tantárgyi cél és követelmény elérését legjobban segítő,
- ❖ a kulcskompetenciák fejlesztését figyelembe vevő,
- ❖ a munkaközösség számára elfogadott,
- ❖ legyen jól olvasható, könnyen érthető, minden eszközával szolgálja a megértést,
- ❖ ne tartalmazzon túl sok tény, adatot, idegen kifejezések ne nehezítsék a megértést,
- ❖ legyen alkalmas a tanulói önálló tevékenység serkentésére, segítse a differenciált osztálymunka megvalósítását,
- ❖ legyen alkalmas a tanulói önálló ismeretszerzésre, megfeleljen az életkori sajátosságoknak,
- ❖ a nyelvezete az életkori sajátosságokat messzemenően vegye figyelembe, az olvasható fogalmak jól kifejtettek, absztrakciós szintjük megfeleljen a tanulói sajátosságoknak,
- ❖ a könyvek külön értékét növeli, ha többféle módon differenciálnak,

- ❖ az olvasmányok, szövegek feldolgozásában jelenjen meg az önálló ismeretszerzés lehetősége, megfelelő hangsúly legyen a tanuláson, a tanulásszervezésen,
- ❖ a jó tankönyvek feladatrendszere nem véletlen és ötletszerű módon dolgozza fel a szövegeket, hanem határozott didaktikai funkciójuk legyen (például műfaji, nyelvi, stilisztikai vizsgálat, a szerkezet, a mű megértését célzó szókincs bővítés stb.),
- ❖ a tevékenykedő, fölfedező tanulására építő ismeretszerzést helyezze előtérbe,
- ❖ tartós, „örökölhető” legyen!
- ❖ lehetőleg egy tankönyvcsaládból tanítsunk felmenő rendszerben. Egy bevezetett tankönyvcsaládot (ha a törvényi szabályozásnak megfelel) legalább 4 évig alkalmazzuk, hogy egy adott évfolyam azzal haladjon végig. Speciális esetben (pályázat, interaktív anyag) szükségszerű változtatás eszközölhető.

15. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

1-2. évfolyamon:

Átvezetni a kisgyermeket az óvodai játékközpontú tevékenységből az iskolai tanulás tevékenységeibe, a játékosság elvének megtartásával:

- ❖ egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése, csökkentése,
- ❖ környezeti megismerés képességének fejlesztése,
- ❖ társas kapcsolatok elmélyítése,
- ❖ tanítási tartalmakban elemi ismeretek közvetítése,
- ❖ alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom) és fejlesztése, az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása,
- ❖ tanulási részképességek fejlesztése (beszéd, olvasás, figyelem, memória, gondolkodás, logika, önművelés), tanulóink problémamegoldó képességének fejlesztése.
- ❖ tanulási részképességek fejlesztése (beszéd, olvasás, figyelem, memória, gondolkodás, logika, önművelés), a gyerekek feladat- és problémamegoldó képességének fejlesztése,
- ❖ minták adása az ismeretszerzéshez, problémamegoldáshoz,
- ❖ tanulási szokások kialakítása,
- ❖ személyre szóló fejlesztése,
- ❖ játékosság és mozgásigény kielégítése a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.
- ❖ egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások alkalmazása,
- ❖ az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló fejlesztő értékelésük.

3-4. évfolyamon:

A gyermeki kíváncsiságra építve, motivált tanulási tevékenységekkel történő fejlesztés.

- ❖ felelősségtudat, munkafegyelem, kitartás fejlesztése,
- ❖ az érzelmvilág gazdagítása,
- ❖ feladat- és problémamegoldó képesség fejlesztése, az ismeretek tapasztalatnak megalapozása és az ismeretszerzés deduktív (levezető) útjának bemutatása,
- ❖ személyre szóló fejlesztés, fejlesztő értékelés, önértékelés képességének fejlesztése,

- ❖ előtérbe helyezzük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket,
- ❖ a beszédkészség, a szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése,
- ❖ különösen fontos a kulturált nyelvi magatartás megalapozása, a szókincs aktivizálása és gyakoroltatása,
- ❖ fontos a magyar kultúra hagyományainak megismerése, megszerettetése, kiemelkedően fontos az önálló tanulás képességének kialakítása, a tanulási szokások, technikák tanulása, információszerzés lehetőségeinek, korlátainak megismerése,
- ❖ a figyelem, az önértékelő képesség, a kritikai érzék fejlesztése,
- ❖ a tanulási képesség az érdeklődés, a kíváncsiság és a kompetenciára törekvés által motivált közös és egyéni tanulási tevékenységek keretében: problémahelyzetek megoldásával, kreativitást igénylő érdekes feladatokkal,
- ❖ néhány elemi tanulási technika tapasztalati megismerése és többszöri kipróbálása, valamint alapvető tanulási szokások kialakítása szükséges,
- ❖ a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializálása,
- ❖ biztosított legyen a tanulók számára az alkotás lehetősége, melyben megnyilvánulhat kreativitásuk, fejlődhet kezdeményező és problémamegoldó képességük.

5-6. évfolyamon:

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség együttesek és a tudástartalmak megalapozásának folytatása. Különösen nagy hangsúly van a matematikai és az anyanyelvi kompetenciaterületek fejlesztésén. Esélyteremtéssel, felzárkóztatással, tehetséggondozással igyekszünk segíteni a tanulók képességeinek kibontakoztatását. Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzatú foglalkozások között kitüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett – a tanórán kívüli foglalkozásban is elengedhetetlen.

A kompetencia alapú oktatás napjainkban olyan cél, amely alapvetően átalakítja az iskoláról, a tanításról és tanulásról való gondolkodást. A hangsúly a tartalomról a tanulás kompetencia alapú koncepciójára helyeződött át. A cél eléréséhez a tudás alapú társadalom követelményeinek megfelelő, a magasabb szintű és színvonalú foglalkoztatás igényét kielégíteni képes oktatási és képzési rendszerekre van szükség.

Az életkori sajátosságok figyelembe vételével, a tanítás-tanulás folyamatában hangsúlyos az érzékelésen, tapasztalatokon keresztül szerzett ismeretek elsajátítása:

- ❖ az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása,
- ❖ helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása, az erkölcsi normák előtérbe helyezése,
- ❖ a szóbeli és írásbeli nyelvhasználat fejlesztése, az alapvető képességek, készségek elsajátítása, a mentális képességek, az önálló tanulás és az önművelés alapozása,
- ❖ a megszerzett készségek tovább fejlesztése, képi gondolkodás fejlesztése,
- ❖ a digitális, interaktív tudásbázis fejlesztése.

7-8. évfolyamon:

A felső tagozat hetedig – nyolcadik évfolyamán folyó nevelés – oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már 1-6. évfolyamon megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

A serdülőkori változásokkal együtt járó gondolkodási, ismeretszerzési mechanizmusok átrendeződésének tanulási folyamatokra gyakorolt hatásának kiaknázása:

- ❖ a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése,
- ❖ célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása,
- ❖ nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaaorientációra,
- ❖ elvont fogalmi, elemző gondolkodás fejlesztése,
- ❖ önismeret, akarat, empátia, együttműködési készség fejlesztése.

16. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

1. Az iskola a mindennapos testnevelést a mindenkor hatályos jogszabályban meghatározottak és a helyi viszonyok szerint szervezi meg.

2. Ennek alapján:

- ❖ az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:
 - a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
 - iskolai sportkörben való sportolással,
 - kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.

Célunk:

- ❖ Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- ❖ Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.

A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi életéhez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. §-a értelmében „Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

b) iskolai sportkörben való sportolással,

c) **versenyszerűen** sporttevékenységet folytató **igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján** sportoló tanuló kérelme alapján **a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás** birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.”

Amennyiben az iskolában sportköri foglalkozások működnek, és azok valamelyikén a tanuló rendszeresen részt vesz, a szülő írásban kérheti gyermeke legfeljebb két órarendi testnevelés órán való aktív részvétel alóli felmentését. Az igazolást a sportkört tartó sportpedagógus állítja ki.

A c) pont esetében a szülő – kizárólag az aláhúzott feltételek megléte mellett - írásban kérheti a legfeljebb 2 testnevelés órán való részvétel alóli felmentést.

Azt, hogy a tanuló mely testnevelés órákon nem köteles aktívan részt venni, az iskola határozza meg!

Amennyiben a testnevelés óra órarend szerint az első, vagy az utolsó órára esik, **szülői kérésre** a tanuló mentesülhet az iskolában való tartózkodás alól.

Ha az iskola által felmentésre kijelölt óra, vagy órák más tanórák közé ékelődnek, a felmentett tanuló köteles a testnevelés órán részt venni, de sporttevékenységet nem folytat, vagy – szülői kérésre – a testnevelőtanár engedélye esetén a könyvtárban köteles tartózkodni. A hiányzás igazolására az egyéb tanóráról való távollétre vonatkozó szabályok érvényesek. **Az ebben a bekezdésben taglalt esetben a tanuló szülői kérésre sem hagyhatja el az iskola épületét!**

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatani az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknak a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknak a mindennapi életéhez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.

A mindennapos testnevelés megvalósítása

Alsó tagozaton: testnevelés órával, sportköri foglalkozással, tömegsport órák tartásával, a fenntartó engedélye alapján évenkénti döntésnek megfelelően az 1., és vagy a 2. évfolyamon egy testnevelés óra keretében néptánc óra tartásával, vagy 3., és vagy 4. évfolyamon úszásoktatás megszervezésével

Felső tagozaton : heti három testnevelés óra van az órarendbe beépítve. A fennmaradó két órát délutáni foglalkozás keretében szervezzük, úgy, hogy

- aki valamilyen egyesületben edz, annak igazolás alapján nem kell részt vennie a foglalkozásokon

a többi diákunk kötelezően választhat az alábbi szakosztályok vagy sportkörök közül

- ♣ kézilabda
- ♣ labdarúgás
- ♣ atlétika
- ♣ tollaslabda

Ezekben a foglalkozásokon kötelező a részvétel. A hiányzások igazolása a szokott módon történik. Minden évfolyamon heti 5 testnevelés órát tartunk. Ezeken kívül a művészeti iskola keretén belül két néptáncsoport működik. A településen labdarúgás, súlyemelés, birkózás sportkörök működésével színesítik a gyerekek egy része a napi testmozgásukat.

Két szakmai szervezet is működik iskolánkban, mely népszerűsíti a sport és az egészség fontosságát, szorgalmazza a mindennapos testmozgás minden formáját: az Ilosvai Iskolai Sportkör (IISK), valamint a tantestületben a testnevelés munkaközösség.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A NETFIT mérés idejét a mindenkori tanév rendjéről szóló EMMI rendelet tartalmazza. A fizikai fitsségi méréshez kapcsolódó iskolai adminisztrációs feladatok elvégzéséhez, a mérési eredmények rögzítéséhez az intézményeknek az alábbi programokat kell használniuk:

- ❖ Mérési azonosító generátor
- ❖ Nemzeti Egységes Tanulói Fitsségi Teszt rendszer (a továbbiakban: NETFIT® rendszer)
- ❖ A NETFIT® fitsségi-mérési rendszer négy különböző fitsségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fitsségi tesztek tartoznak. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fitsségi állapotát. Az egyes profilok különböző számú tesztet tartalmaznak. A testösszetétel és tápláltsági profil 3 db mérést, az aerob fitsségi (állóképességi) profil 1 db tesztet, a vázizomzat fitsségi profil 5 db tesztet, míg a hajlékonysági profil 1 db tesztet tartalmaz.

Törekszünk elérni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

17. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési, értékelési módja, magatartásának és szorgalmának minősítése

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

17.1 Az ellenőrzés

Az ellenőrzésnek, a tanulók tudásszint mérésének alapvető feladatai:

1. rendszeres munkára szoktat, motivál, felkészít a továbbtanulásra,
2. tájékoztat a készségek fejlesztésének, a tananyag elsajátításának szintjéről, a gyakran előforduló hibákról, hiányosságokról.
3. adatok, tények feltárása az iskolában folyó tevékenységekről, az azok által elért eredményekről

Célja:

A feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

A) Szóbeli számonkérés:

- ❖ egyéni felelet,
- ❖ az egész tanítási órán végzett munka megkülönböztetett megfigyelése,
- ❖ az órai aktivitás megfigyelése,
- ❖ a tanári kérdésekre adott válasz,
- ❖ kiselőadás, fogalmazás szóban, idegen nyelvi párbeszéd, felolvasás, stb.

B) Írásbeli számonkérés:

- ❖ *témazáró:* egy nagyobb tematikus egységet lezáró, összefüggő írásbeli ellenőrzés, melyből évente legalább kettőt kell íratni azokból az elméleti tantárgyakból, melyet osztályzattal van értékelve félévkor és év végén. A tantárgyi tanterveknél megtalálható, hogy konkrétan hány témazáró lesz az év során. A témazáró mennyisége függ a tantárgy heti óraszámától is.

Az érdemjegy pirossal kerül be a naplóba. Beszámítása meghatározó a félévi és év végi osztályzatot illetően.

- ❖ *számonkérés:* kisebb tematikus egységet lezáró írásbeli ellenőrzés, melyből a tanár saját belátása szerinti mennyiségben és gyakorisággal írathat, ha a tantárgyi tantervek másként nem rendelkeznek,
Az érdemjegy beírása kék színnel történik. (pl. teszt, feladatlap, stb.),

- ❖ *írásbeli felelet*: egy-két leckét számon kérő írásbeli ellenőrzés, melynek gyakorisága a tantárgy természetéből adódik és a szaktanár önállóan dönti el gyakoriságát, ha másként nem rendelkezik a tantárgyi tanterv. Az ezért kapott érdemjegy egy szóbeli felelet súlyával azonos.

Beírása kék színnel történik. (pl. teszt, röpdolgozat, feladatlap, stb.)

C) Gyakorlati számonkérés:

- ❖ munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény értékelése.

D) Megfigyelés

- ❖ különböző feladatok végzése közben.

E) Mérések

- ❖ a méréseket az aktuális tanév mérési naptára tartalmazza, mely szerint országos és helyi méréseket végzünk.

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára.

Az éves munkatervben szabályozzuk le az abban a tanévben végzendő egész tanévet felölelő méréseket és azok módját.

17.2 Az értékelés

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

Az értékelés:

- ❖ ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be,
- ❖ számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött,
- ❖ jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a minősítő értékelést (teljesítménymérést), a diagnosztikai értékelést és a fejlesztő értékelést.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- ❖ az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében szóveges értékelést alkalmazunk,
- ❖ a második évfolyamon a második félévben, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük, kivételt képez ez alól azoknak a tanulóknak bizonyos tantárgyak esetében az érdemjeggyel történő értékelés alóli felmentése, akiknél ezt a szakértői bizottság megállapította, és az igazgató ezt határozatban írásban engedélyezte.

Értékelésünk alapelvei:

- ❖ személyre szóló legyen,
- ❖ fejlesztő ösztönző legyen,
- ❖ ne legyen megtorló jellegű,
- ❖ folyamatosságot biztosítson,
- ❖ az iskolai követelményrendszerre épüljön,
- ❖ biztosítsa a szóbeli és írásbeli értékelés egységes arányát,
- ❖ arra koncentráljon, hogy „mit tud a gyerek”,
- ❖ igazságos legyen,
- ❖ kiszámítható legyen,
- ❖ félelemmentes légkörben történjen,
- ❖ önmagához képest a fejlődést tartalmazza,
- ❖ nyilvános és hozzáférhető legyen,
- ❖ a fejlődés irányát tartalmazza.

A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- ❖ KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
- ❖ JÓL TELJESÍTETT
- ❖ MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
- ❖ FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL

1. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: **jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).**
2. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.
3. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótoltatja a szaktanárral.
4. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy	Szöveges értékelés
0-30 %:	elégtelen (1)	Nem felelt meg, felzárkóztatásra szorul.
31-50 %:	elégséges (2)	Gyengén teljesített, felzárkóztatásra szorul.
51-75 %:	közepes (3)	Megfelelően teljesített.
76-90 %:	jó (4)	Jól teljesített.
91-100 %:	jeles (5)	Kiválóan teljesített.

5. Alsó tagozaton javítóvizsga alkalmával a tanulók teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a nevelők:

TELJESÍTMÉNY	ÉRDEMJEGY
0-50%	elégtelen
51-65%	elégséges
66-75%	közepes
76-90%	jó
91-100%	jeles

6. Felső tagozaton a szakmai munkaközösség az alábbi döntést hozta a magyar nyelv tantárgy keretén belül a **tollbamondás értékelésére**:

TELJESÍTMÉNY	ÉRDEMJEGY
0-50%	elégtelen
51-65%	elégséges
66-75%	közepes
76-90%	jó
91-100%	jeles

7. **Mentesítés az értékelés alól**

Az igazgató a gyakorlati képzés kivételével a tanulót kérelmére - kiskorú tanuló esetében a szülők kérelmére felmentheti az iskola kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltta teszi.

A magántanulót az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni.

A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és e helyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő.

8. **Egyéni továbbhaladás**

Az iskola igazgatója a szülők kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését. Akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem bizonyítványt kap a tanuló, hanem iskolalátogatási igazolást. A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető legfeljebb egy alkalommal.

9. **Magatartás és szorgalom értékelése**

A tanuló magatartását az osztályfőnök – a szaktanárok bevonásával - minden hónap végén érdemjeggyel értékeli. Félévkor és év végén a tagozatonként megtartott osztályozó konferencián vitatják meg a pedagógusok a tanulók magatartás és szorgalom jegyét.

Vitás esetben a nevelőtestület szavazással dönti el az érdemjegyet az osztályfőnök javaslatára. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Magatartás

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk. Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- ❖ a házirendet betartja,
- ❖ a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik,
- ❖ nincs írásbeli büntetése,
- ❖ kötelességtudó, feladatait teljesíti,
- ❖ önként vállal feladatokat és azokat teljesíti,
- ❖ tisztelettudó,
- ❖ társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik,
- ❖ az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz,
- ❖ óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- ❖ a házirendet betartja,
- ❖ tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik,
- ❖ feladatait a töle elvárható módon teljesíti,
- ❖ feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti,
- ❖ az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt,
- ❖ nincs írásbeli intője vagy megrovása.
- ❖ megengedett az iskolai írásbeli büntetések közül egy osztályfőnöki és egy szaktanári figyelmeztetés

Változó (3) az a tanuló, aki:

- ❖ az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be,
- ❖ a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik,
- ❖ feladatait nem minden esetben teljesíti,
- ❖ előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva,
- ❖ a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik,
- ❖ maximum 9 óra igazolatlan órát mulaszt
- ❖ osztályfőnöki intője van.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- ❖ a házirend előírásait sorozatosan megsérti,
- ❖ feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti,
- ❖ magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
- ❖ társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik,

- ❖ viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza,
- ❖ több alkalommal igazolatlanul mulaszt,
- ❖ több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Szorgalom

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a *példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)* érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- ❖ képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- ❖ tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi,
- ❖ a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi,
- ❖ munkavégzése pontos, megbízható,
- ❖ a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz,
- ❖ taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- ❖ képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- ❖ rendszeresen, megbízhatóan dolgozik,
- ❖ a tanórákon többnyire aktív,
- ❖ többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
- ❖ taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- ❖ tanulmányi eredménye elmarad képességeitől,
- ❖ tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
- ❖ felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik,
- ❖ érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja,
- ❖ önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- ❖ képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- ❖ az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg,
- ❖ tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen,
- ❖ feladatait többnyire nem végzi el,
- ❖ felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek,
- ❖ a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül,

- ❖ félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

10. Jutalmazás

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- ❖ példamutató magatartást tanúsít,
- ❖ vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- ❖ vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- ❖ vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- ❖ vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

Az iskolai jutalmazás formái:

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretetek adhatók:

- ❖ szaktanári dicséret,
- ❖ osztályfőnöki dicséret,
- ❖ igazgatói dicséret,
- ❖ nevelőtestületi dicséret.

Az iskolai jutalmazások, kitüntetések lehetőségei:

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- ❖ példamutató magatartást tanúsít,
- ❖ vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- ❖ vagy az osztály, művészeti csoport, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- ❖ vagy az iskolai, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális, művészeti stb. versenyeken, vetélkedőkön, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- ❖ vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola jutalomban, kitüntetésben részesíti.

A) Legmagasabb rangú elismerés az „Ilosvai – emléklakett”.

Ezt minden évben az Ilosvai Tehetséggondozó Alapítvány Kuratóriuma ítéli oda a kidolgozott szempontsor alapján:

- ❖ ballagó 8. osztályos tanulónak a ballagás napján,
- ❖ szülőnek, a ballagás napján,
- ❖ iskolai dolgozónak, a tanévzáró ünnepségen,
- ❖ olyan személynek, aki segítségnyújtásával kiérdemelte, a tanévzáró napján.

B) „Jó tanuló, jó sportoló” kitüntetés és pénzjutalom, amelyről az IISK vezetősége dönt tagozati ajánlások alapján.

C) Az iskolában - a tanév közben - elismerésként a következő dicséretetek adhatók:

- ❖ szaktanári dicséret,
- ❖ osztályfőnöki dicséret,

- ❖ igazgatói dicséret,
- ❖ nevelőtestületi dicséret.

Szaktanári dicséretben részesül:

- ❖ az adott tantárgyon belüli kiemelkedő teljesítményért.

Igazgatói dicséretben részesül:

- ❖ térségi, körzeti, tankerületi versenyen az 1-3. helyezést elért gyerekek,
- ❖ megyei versenyen 1-10. helyezést elért tanulók,
- ❖ országos versenyen helyezést elérő, vagy bejutó gyerek,
- ❖ rendkívüli eseményen való szereplésért, helytállásért,
- ❖ évnyitó, évzáró, karácsony, március 15.-ei ünnepségeken való szereplésért
- ❖ énekkaros tanulók 1 éves szereplésért
- ❖ művészeti iskolásoknak 2 alkalom után.

Osztályfőnöki dicséretben részesül:

- ❖ helyi versenyeken 1-3. helyezést elért tanulók,
- ❖ az iskolaközösségért végzett közösségi munkáért,
- ❖ osztályközösségben végzett munkáért,
- ❖ osztályfőnök egyéni elbírálása alapján rendkívüli munkáért.

A dicséretet írásba kell foglalni és azt a szülő tudomására kell hozni.

Szorgalomhoz jeles osztályzat adható:

- ❖ osztályfőnök egyéni elbírálása alapján.

Magatartáshoz jeles osztályzat adható:

- ❖ rendkívüli helyzetekben, osztályfőnök egyéni elbírálása alapján.

D) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- ❖ szaktárgyi teljesítményért,
- ❖ kiemelkedő tanulmányi eredményért,
- ❖ példamutató magatartásért,
- ❖ kiemelkedő szorgalomért,
- ❖ példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért
- ❖ a fenti teljesítmények közül összevonva is,
- ❖ közösségi munkáért könyvjutalomban és oklevélben részesíthetők.

Első évfolyamon a fenti eredmény bármelyikénél elért esetében a tanuló minden esetben oklevél jutalomban részesíthető.

E) A következő jutalmazás adható 8. évfolyamon, mely a ballagáson kerül átadásra:

- ❖ nevelőtestületi dicséret és az azzal járó oklevél, könyvjutalom,
- ❖ oklevél, könyvjutalom, kiemelkedő tanulmányi eredmény, magatartás, szorgalom, közösségi munka, 4 év sporteredmény, sporttevékenység alapján,
- ❖ „Ilosvai emléklakett”, amelyet a nevelőtestület javaslatára az Ilosvai Tehetséggondozó Alapítvány kuratóriuma ítél oda minden tanév végén a tanuló tanulmányi eredménye, magatartása, szorgalma, közösségi munkája alapján,
- ❖ Sok éven át a kiemelkedően teljesítő művészeti iskolai növendékek könyvjutalomban és oklevélben részesülnek.

F) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

G) Dicséretben és könyvjutalomban részesül az a tanuló, aki 4 év kiemelkedő közösségi munkát végez:

❖ a 4. évfolyam végén az alsós munkaközösség ítél oda.

A legkiemelkedőbb versenyeredményekről a tanévzáró ünnepségen számol be az igazgató, valamint az iskolai „dicsőségfal”on, az iskolai honlapon, valamint lehetőség szerint helyi újságban való megjelentetéssel tesszük az eredményeket közzé.

Büntetések

Az iskolai büntetéseknél figyelembe kell venni:

- a tanuló életkori,
- személyiségi tulajdonságait,
- a fegyelemsértés és a kötelességszegés súlyát és gyakoriságát.

A fegyelmi intézkedés vagy a fegyelmi büntetés sohasem megtorló, vagy a tanulóra nézve megalázó jellegű. A testi fenytés minden formájának alkalmazása tilos.

Azt a tanulót, aki:

- ❖ tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- ❖ vagy a házirend előírásait megszegi,
- ❖ vagy igazolatlanul mulaszt,
- ❖ vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- ❖ szaktanári figyelmeztetés,
- ❖ délutáni foglalkozást vezető nevelői figyelmeztetés,
- ❖ osztályfőnöki figyelmeztetés,
- ❖ osztályfőnöki intés,
- ❖ osztályfőnöki megrovás,
- ❖ igazgatói figyelmeztetés,
- ❖ igazgatói intés,
- ❖ igazgatói megrovás,
- ❖ tantestületi figyelmeztetés,
- ❖ tantestületi intés,
- ❖ tantestületi megrovás.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el lehet tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben lehet részesíteni.

Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- ❖ az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása,

- ❖ az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása,
- ❖ a szándékos károkozás,
- ❖ az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése,
- ❖ ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni!

Ha a tanuló a kötelességeit vétkeesen és súlyosan megszegi, ellene **a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

18. A tanulók magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A tanulók magasabb évfolyamba akkor léphetnek, ha az előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítik.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei, szöveges értékelése alapján bírálják el:

Első évfolyamon minden tantárgyból legalább a „Gyengén teljesített, Felzárkóztatásra szorul” minősítést kell elérni a továbbhaladáshoz.

A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból legalább az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz. A tanuló az egyes évfolyamok tanulmányi követelményeinek teljesítéséről bizonyítványt kap.

Ha a tanuló a tanév végén legfeljebb három tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet, sikeres vizsga esetén léphet a magasabb évfolyamba.

Az, akit felmentettek a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az igazgató által meghatározott időben, és a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról.

A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti az osztályzatokkal történő értékelés alól, és helyette szöveges minősítés alkalmazását írja elő. Ebben az esetben a szöveges minősítés alapján léphet magasabb évfolyamba.

A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie. (Az osztályozó vizsga előírásait a PP tartalmazza.)

19. Az évfolyam megismétlése

- ❖ Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismételt évről kap bizonyítványt a tanuló.

- ❖ Ha a tanuló tanév végén négy, vagy annál több tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott.
- ❖ A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető, legfeljebb egy alkalommal.
- ❖ Az évfolyamra ismétlésre történő utasítás fontos előfeltételeként kell mérlegelni, hogy önmagához képest mennyit teljesített a tanuló, vagyis kihasználta –e meglévő személyes adottságait. Indokolt lehet természetesen az évfolyam ismétlése akkor is, ha erre a tanuló fejlődése érdekében van szükség.
- ❖ A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.
- ❖ Évfolyamtól függetlenül idegen nyelvből a tanuló az idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évfolyamismétlésre azért, mert a tanulmányi követelményeket nem teljesítette.

20. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az ismeretanyag átadásának színhelye alapvetően a tanítási óra. Azonban a készségek kialakításának és a gyakorlat megszerzésének a lehetősége nem korlátozódhat csak a tanórára. A fent említett jártasságok, készségek, és a gyakorlat nagy részének a kialakítását csak rendszeres, kitartó munkával lehet elérni, mely elképzelhetetlen az otthoni gyakorlás nélkül. Ezért a tantárgyak legtöbbjénél szükséges a rendszeres házi feladat.

A napközis, délutáni elfoglaltságok - az iskola pedagógiai programjával összhangban - segíti, kiegészíti, bővíti az iskola tanórai keretben folyó nevelő- oktató munkáját. Feladatuk, hogy a maguk speciális lehetőségeivel segítse az iskolai célok megvalósítását. A napközi és a tanulószoba hozzájárul, hogy az egész napos foglalkozásban részesülő gyerekek életkoruknak megfelelő szinten sajátítsák el és gyakorolják, az egészséges, kulturált életmód szokásait,- legyenek képesek társas kapcsolataik alakítására, a társakkal való együttműködésre, fejlődjön szocializációjuk, legyenek képesek megfelelő önálló tanulásra, önművelésre, valamint szabadidejük személyiségfejlesztő, önálló felhasználására.

A házi feladatok célja, hogy a tanulók:

- ❖ elkészítésükkel elmélyítsék az órán tanultakat,
- ❖ megtanulják önállóan alkalmazni az ismereteiket és,
- ❖ segítsék a logikus gondolkodás kialakulását és fejlesztését.

A szaktanár adhat fel úgynevezett szorgalmi, alkotó és kreatív házi feladatot is.

Elvek és korlátok:

A tanulók felkészülésének tanórán kívüli feladatait (házi feladat) az otthoni (napközis, délutáni foglalkozások, tanulószobai) felkészülés részeként a tanórákon határozzák meg a pedagógusok.

Ennek során a következő meghatározó elveket kell figyelembe venni:

- ❖ a házi feladat meghatározásához a tanórán elegendő időt kell hagyni, hogy a tanulók tudomásul vegyék, feljegyezzék és megértsék azt,
- ❖ a házi feladat feladásakor egyúttal a szülőt, napközis, tanulószobai nevelőt is tájékoztatjuk,
- ❖ a házi feladatok meghatározásakor figyelembe kell venni, és biztosítani kell a tanulók életkori sajátosságaiból adódó szabadidő szükségletet,
- ❖ a házi feladatok meghatározásakor figyelembe kell venni a tanulók képességeit, ennek megfelelően differenciálhatunk,
- ❖ a házi feladatok a tananyaghoz kapcsolódjanak,
- ❖ a házi feladat nem lehet a tanórán elmaradt tananyag befejezésének eszköze,
- ❖ az otthoni feladatok mennyisége és minősége célszerűen szolgálja az ismeretszerzést, az ismeretek begyakorlását, a készségek fejlesztését, függ a tantárgy sajátosságától.
- ❖ a házi feladat nem lehet a tanulói túlterhelés tényezője,
- ❖ egész napos oktatásban tanuló gyermek nem vihet haza házi feladatot.

A házi feladat lehet:

- ❖ szóbeli (elméleti házi feladat),
- ❖ írásbeli házi feladat
- ❖ egyszerre mindkettő,
- ❖ kiselőadás,
- ❖ gyűjtőmunkák.

A házi feladat ellenőrzése:

- ❖ a szóbeli házi feladatok ellenőrzése legtöbbször szóbeli feleletek formájában történik,
- ❖ az otthoni írásbeli munkákat törekedni kell arra, hogy minden esetben ellenőrzésre kerüljön.

Az első nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot. Tantárgyanként egy átlagos képességű tanulónál a felkészülés ne haladja meg a alsóban a 20, felsőben a 30 percet. A feladat elvégzését valamilyen formában mindig ellenőrizzük. A szaktanár döntése alapján jeggyel is értékelhető. Házi dolgozat, kiselőadás, szorgalmi feladatok készítése önkéntes alapon történjen. Értékelése a szaktanár döntése alapján.

A házi feladat ellenőrzése a napköziben, tanulószobán:

- ❖ 1-2. évfolyam: mennyiségi és minőségi
- ❖ 3-4. évfolyam: mennyiségi és minden tantárgyból néhány tanulónál minőségi
- ❖ 5-8. évfolyam: mennyiségi és minden tantárgyból néhány tanulónál minőségi

21. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését.

22. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Általános elvek

A csoportbontás szükségességének indoklása: a gyermekeknek több lehetősége nyílik a gyakorlásra, továbbá a pedagógusnak könnyebb figyelembe vennie az egyéni igényeket, szükségleteket. Figyelembe kell venni az osztály, illetve évfolyam összetételét, a felkészülés eredményességét. A tanórán kívüli tevékenységek csoportjainak kialakításánál a tanulók érdeklődési köre is meghatározó. Csoportbontásban tanítjuk 2-8. évfolyamon az idegen nyelvet, 5-7. évfolyamon a magyar nyelv és irodalmat, valamint a matematikát. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására. Matematika, valamint magyar nyelv és irodalom tantárgyakból nívó csoportokat alakítunk az egyes évfolyamok párhuzamos osztályaiból. A csoportba való bekerülésre a szaktanárok tesznek javaslatot. Véleményük kialakításakor figyelembe veszik az osztálytanító javaslatát és az év eleji felmérés eredményét. A nívó és hagyományos csoportok között az átjárás biztosított: tanévenként egyszer a szülő kérésére, vagy a pedagógus javaslatára történhet ez meg.

Csoportbontást az alábbi esetekben alkalmazzuk:

Alsó tagozaton:

- ❖ idegen nyelv oktatásánál 1 német nyelvi csoport és két angol nyelvi csoport, az angol nyelvi csoport homogén csoportjainak megszervezése tudásszint alapján.

Felső tagozaton:

- ❖ idegen nyelv oktatásánál 1 német nyelvi csoport és két angol nyelvi csoport, az angol nyelvi csoport homogén csoportjainak megszervezése tudásszint alapján,
- ❖ **magyar nyelv és irodalom, matematika csoport homogén csoportjainak megszervezése tudásszint alapján**

Iskolai szinten

Hit- és erkölcstan oktatása

Egy adott évfolyam (esetleg több évfolyam) diákjaiból a református, római katolikus, görög katolikus, evangélikus hittant, illetve erkölcstant tanulók homogén csoportjainak megszervezése.

Egyéb foglalkozások (tanórán kívüli) szervezése

A foglalkozások szervezésénél a jelentkezők számán kívül a személyi és tárgyi feltételek biztosíthatóságát is figyelembe vesszük.

Fontos szempont a folyamatosság és a felmenő rendszer elve.

A foglalkozások megszervezéséről - az adott tanév tantárgyfelosztásának fenntartó általi elfogadásával – a szakmai munkaközösségek javaslatát figyelembe véve, a nevelőtestület dönt.

23. Egész napos iskola

Az egész napos iskolai nevelés-oktatást ebben a tanévben kezdtük meg első osztályukban. A jövőben kislevelező rendszerben (1-2.o.) kívánjuk folytatni. Két tanító irányításával, tantárgycsoportosan történik a közismereti és készségtantárgyak tanítása. A pedagógusok között egyenlően oszlanak meg a feladatok, minden esetben két tanító váltja egymást a tanórákon, a szabadidős foglalkozásokon és az önálló tanuláson is.

A tantárgycsoportos oktatás garancia a folyamatos műhelymunka megvalósításához, a szakmai tapasztalatok átadásához, a tartalmi és módszertani egységesség kialakításához. Ez a munkaforma jó lehetőséget biztosít a tanítók számára, hogy kiteljesítsék saját pedagógiai arculatukat is.

Az egész napos oktatási-nevelési forma segítséget nyújthat az óvodából az iskolába történő átmenet problémáinak enyhítésére. Jól segíti az új környezetbe való beilleszkedést és a helyes tanulási szokások kialakítását.

A délelőtti és a délutáni tanítási órák között gazdag és színvonalas szabadidős tevékenységekkel, önálló tanulással, felzárkóztatással töltik idejüket a tanulók. Az egész napos foglalkoztatás időbeosztása jobban megfelel a gyermekek életkori sajátosságainak és egyenletesebb terhelést biztosít számukra. Több lehetőség nyílik a beszélgetésre, megfigyelésre, nevelési helyzetek elemzésére és kihasználására. Fejlődik empatikus, tolerancia-és tűrésségük. Nyugodtabban, feszültség mentesebben kezdik meg a tanulást. Nemcsak barátságos környezetben, hanem jó hangulatban tölthetik a napot, ahol minden feladatot az önálló tanulási időben elvégeznek, így nincs helye az iskolai tanulás utáni otthoni házi feladat adásának. A házi feladatot az adott tantárgyat tanító pedagógus végezteti, aki figyelembe veszi az eltérő képességeket, ennek megfelelően differenciál. A

tanító azonnali visszajelzést kap az elsajátítás mértékéről, a hiányosságokról és ennek megfelelően azonnal korrigálhat. A nevelők segítségével a gyerekek elsajátítják a különböző tanulási technikákat (időbeosztás, feladatok sorrendje, tanulási módszerek).

A gyermekek hét közben nem viszik haza az összes tanszereiket, a teli táskáikat, ami főleg az első osztályban - a táska súlyát tekintve megterhelő. Hét közben csak az olvasókönyvet küldjük haza. A könyveket, munkafüzeteket csak hétfőig viszik haza, hogy a szülő is lássa, hogyan haladnak a gyerekek. A szülőknek módjukban áll átnézni a gyermek munkáját szülői értekezletek és fogadóórák alkalmával is.

Tárgyi feltételek:

A teremben könnyen átrendezhető, csoportmunkára alkalmas asztalokkal, az eszközök és a tanszerek tárolására megfelelő polcokkal, szekrényekkel. A gyerekeknek lehetőségük van külön csoportszobában a pihenésre, játékra, egyéni felzárkózásra.

A tanterem rendelkezik internet kapcsolattal, így az IKT használata nemcsak a tanórák színesítését teszi lehetővé, de a képességek fejlesztésének is kiváló eszköze.

Célok:

- megszeressék a tanulást, motiváltak legyenek az ismeretek befogadására,
- legyenek képesek a képességeiknek megfelelő önálló tanulásra,
- legyenek képesek szabadidejüket hasznosan eltölteni,
- képesek legyenek a társakkal való együttműködésre, a másság elfogadására,
- sajátítsák el és gyakorolják az egészséges –és kulturált életmód szokásait,
- fejlődjenek az önkiszolgálás, önállóság terén,
- fejlődjön játék és mozgáskultúrájuk.

Feladatok:

- beilleszkedés segítése,
- kitartó munkavégzésre nevelés,
- önálló tanulásra, önművelésre nevelés,
- folyamatos értékelés, a tanulók pozitív megerősítése,
- személyiségfejlesztő gyakorlatok és tevékenységek, technikák alkalmazása a tanórákon és a szabadidős tevékenységek során,
- kommunikációs készség fejlesztése,
- differenciált készség-és képességfejlesztés biztosítása,
- helyes magatartási és munkaszokások kialakítása,
- egészséges és kulturált életmód kialakítására nevelés,
- a társas kapcsolatok kialakítására való képesség fejlesztése,
- konfliktuskezelési technikák tanítása hatékony működtetése,
- helyi népszokások, hagyományok megismerése, azok ápolása.

Szabadidő szervezés:

Fontosnak tartjuk, hogy már ebben az életkorban kialakítsuk tanulóinkban a szabadidő helyes eltöltése iránti igényt. Kialakítsuk bennük az egészséges életmód iránti igényt, felhívjuk figyelmüket az egészségük megőrzését szolgáló mozgásokra, életmódra.

A szabadidő hasznos eltöltésének számos lehetőségei vannak: szabad levegő való mozgás, játékok tanulása, könyvtár-és múzeumlátogatás, mesehallgatás-és nézés, zenehallgatás, séta, kreatív foglalkozások.

Önálló tanulás:

Naponta két önálló tanulás (délelőtt és délután 1-1) áll rendelkezésre a házi feladatok elkészítésére, s ebben az időben van lehetőség az egyéni felzárkóztatásra, megsegítésre.

Célja:

- A tanulók képességeikhez mérten a legmagasabb szinten teljesítsék az iskolai elvárásokat, követelményeket.
- Elsajátítsák a hatékony tanulási technikákat, képesek legyenek azok önálló alkalmazására.
- Kialakuljon bennük az önálló ismeretszerzés iránti igény.
- A tanulók képesek legyenek az önálló ismeretszerzésre.

23. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

Az általános iskolában alkalmazott hagyományos és hatékony tanítási-tanulási módszerek mellett sajátos pedagógiai eljárásokat is kell alkalmazni.

A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben az alábbi tanulásszervezési eljárások alkalmazásával tesszük hatékonyabbá a fejlesztő munkát:

- ❖ differenciált tanulásszervezés
- ❖ szakkörök szervezése
- ❖ kooperatív technikák
- ❖ projekt módszer
- ❖ tevékenységközpontú pedagógiák
- ❖ bizonyos területeken tehetséges SNI tanulók célirányos fejlesztése.

A kompetencia-alapú oktatás célja:

- ❖ A gyermekek a mindennapi életben hasznosítható tudással rendelkezzenek – nem lemondva az ismeretek elsajátításáról, vagyis „ismeretekbe ágyazott képességfejlesztés” megvalósítására törekszik.

A kompetencia-alapú oktatás előnyei:

- ❖ Segíti a különböző fejlettségi szinten lévő gyermekek közötti különbségek csökkentését, a hátrányokkal rendelkezők felzárkózását
- ❖ Az új módszerek, technikák alkalmazásával (kooperatív, projekt stb.) a tanulók olyan képességei is fejlődnek, mint a kommunikációs képesség, vitakészség, együttműködés, a másság elfogadása.

A kompetencia területei, kulcskompetenciák:

- ❖ matematikai logika
- ❖ szövegértés
- ❖ idegen nyelvi kommunikáció

- ❖ IKT (informatikai kommunikáció)
- ❖ életpálya építés
- ❖ szociális, életviteli és környezeti kompetencia.

A kompetencia-alapú oktatás során is fontos szempont (mint mindenfajta tanításnál), hogy a gyermeket tanítsuk, ne a tantárgyat.

Működő módszerek:

- ❖ projektoktatás
- ❖ a párban történő tanulás (tanulópár)
- ❖ a részben egyénre szabott tanulás
- ❖ a csoportmódszer
- ❖ kooperatív tanulás.

Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok):

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. A hosszabb (több napos, egy hetes) témahetet (projekthetet) a tanulócsoporthoz – ismereteket összegző vagy művészeti – bemutatója zárja. A hosszabb (több napos, egy hetes) témaheteken feldolgozásra kerülő ismereteket a nevelők szakmai munkaközösségei az iskola éves munkatervében határozzák meg.

Élményalapú oktatás:

Az oktató munka sokkal hatékonyabb, ha a gyerekek saját maguk fedezik fel a körülöttük lévő világot, tevékenység során jutnak új ismeretek birtokába. Ezért amennyire a tananyagok témája engedi, igyekszünk új környezetben, felfedező jelleggel tanítani őket. Telkibánya természeti környezete és történelmi emlékei ideális közeget biztosítanak ehhez.

Iskolánktól legfeljebb öt perc sétára találhatók különféle életközösségek, természetföldrajzi jelenségek, néprajzi jellegzetességek, történelmi emlékek. Egy- egy tanítási óra élménydúsabb, maradandóbb ismeretet nyújt, ha ezeken a helyszíneken tartjuk meg őket.

Sok helyszín, amikhez tananyagok kapcsolódhatnak, fél – egy órányi sétára vannak az iskolától. Ide kihelyezett tanítási órák szervezhetők. Ezeket a szaktanárok szervezik meg délutánonként, vagy délelőtt - egyeztetve az illető kollégákkal.

Így költségmentesen, a mindennapok gyakorlatába építve részesülhetnek a gyerekek erdei iskola jellegű foglalkozásokban.

Lakóhelyünk történetének megismertetése nagyon fontos a lokálpatriotizmus kialakítása miatt. Az élményalapú oktatás és a helyi adottságok kihasználása jelentős ezen a területen is: múzeumlátogatás, helyismereti séták, játékok, versenyek.

Lehetőség szerint, iskolai kirándulások alkalmával ismeretek szerzése a magyarság történetéhez kapcsolódó emlékhelyek és múzeumok segítségével. Ismereteket merít az adott korban élő emberek visszaemlékezéseiből.

A hazaszeretet érzésének kialakításának fontos tere a nemzeti ünnepeinken való részvétel, tisztelet a történelmi hősöknek (1848. március 15., 1849. október 6., 1956. október 23.) Nemzeti összetartozás napja: trianoni békére emlékezés (1920. június 4.).

24. A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

1. évfolyam: évi 10 óra

Magyar: 8 óra

Cigány gyermekirodalom: kiszámolók, csúfolók, versek, ördög-, tündér-, állat és tréfás mesék, népmesék, műmesék dramatizálás, szituációs játékok.

Ének: 2 óra

Egyszerű gyerek dalok, tánclépések ritmusgyakorlatok

2. évfolyam: évi: 12 óra

Magyar: 6 óra

Cigány gyermekirodalom, elsős anyaga bővül: kiszámolók, nyelvtörők, memoriterek (Szécsi Margit, Bari Károly művei)

Ének: 2 óra

Aszimmetrikus ritmusok

Hangszerpótló eszközök

Nemzetközi cigánydalok

Környezetismeret: 2 óra

Növények és állatok jelentősége a cigány ember életében

Testnevelés: 2 óra

Egyszerű tánclépésekből tánc kialakítása

3. évfolyam: évi 12 óra

Magyar: 6 óra

Gyermekirodalom bővül: szólások, eredetmesék, mesemondási szokások mondák

Ének: 3 óra

Autentikus és népies műzene jellemző ének- és hangszerhasználat

Környezetismeret: 1 óra

Mit jelent a cigányok életében az orvoslás, „kuruzslás”?

Testnevelés: 2 óra

Az oláh cigány tánc egy fajtájának (Szatmári táncok) alaplépései

4. évfolyam: évi 12 óra

Magyar: 6 óra

Eredet – és műmesék, történetek, novellarészletek, legendák híres emberekről jelképeik (zászló, himnusz)

Cigány közösségek – hierarchiája

Környezet: 2 óra

Család, nemzetség – „akikre büszkék lehetünk...”

Kutatómunka, ismeretek gyűjtése más népekről

Ének: 2 óra

Néhány dal cigány nyelven való éneklése hangszerpótló eszközök használata kíséretként

Rajz: 2 óra

Képzőművészeti alkotások felismerése téma és alkotások szerint

Művészetük szín – és formagazdagságának megjelenítése

5. évfolyam: évi 25 óra

Ének: 6 óra

Jellemző dalok, ének és táncszokások ünnepekhez kapcsolódva

A cigány népzene jellemzői: hallgatók, pergetők

A helyi cigány közösség zenekultúrája

Rajz: 3 óra

A cigány népviselet szín – és formagazdasága

Díszítő elemek – színhasználat

A cigány és a magyar népviselet színeinek összehasonlítása

Hon –és népismeret: 9 óra

Az emberi élet fordulóinak ünnepeihez kapcsolódó helyi szokások

Húsvét: a nagyheti ünnepkör szokásai, húsvét vasárnap, köszöntők,

tojásjátékok ügyességpróbák

Húsvéthétfő, locsolkodás, locsolóversek, ajándékok

Keresztelő: az újszülöttel kapcsolatos hiedelmek, altatók, mondókák

Nevezetes népszokások ünnepek

A sorsfordulókhoz (születés, házasságkötés) kapcsolódó szokások

A lakóhely életének legfontosabb eseményei

A közösség tagjainak különböző viselete

Viseletelemzés: formák, színek, díszek jellegzetességei, közlő funkciója, a férfi és a

ruházatának különbsége

A cigányok régi és újabb stílusú népviselete

Irodalom: 7 óra

Eredetmondák, balladák, anekdoták (Bari

Károly, Berze nagy János,

Barcs Tibor, Rostás Farkas György

gyűjtéséből)

A cigány nép eredetmondája

A Nap és a Hold története

A lyukasztó eredete

A medvetáncoltatás eredete

Száz szegecske

Mérges kígyó

Kicsi kígyó, piros kígyó

6. évfolyam: évi 26 óra

Ének-zene: 5 óra

Magyarországi és nemzetközi cigány népdalok

Népdalok, műdalok, zenei szemelvények

Adatok a cigányzene fejlődésének történetéből

Híres cigány előadók életútja

Rajz: 5 óra

A komponálás jellegzetes módja a cigány képzőművészeti alkotásokban

Péli Tamás, Balázs János, Szentandrásy István műveiben

A cigány kézműves tárgyak jellegzetességeinek megfigyelése

Irodalom: 6 óra

A hazai cigány elbeszélő irodalom pl. Orsós Jakab: Aki hallja, aki nem hallja

Osztóján Béla: A halállal egy fedél alatt

Lakatos Menyhért: Füstös képek – részletek, de lehet ezektől a szerzőktől más mű is.

Cigány eredetmondák, balladák pl: Bari Károly, Rostás Farkas György gyűjtéséből

Történelem: 10 óra

A vándorlás ideje

A közösség tagjainak feladatai (vezetők, védelmezők)

A kummpániák közti kapcsolattartás
Romani Kis – íratlan szabályok
Patyív- cigány közösségi normák
rendszere

Zenélés

A mesterségek haszna

Életmód, foglalkozás – gazdasági
tevékenységek
Vándoripar, céhes ipar
Hagyományos cigány mesterségek
Cserekereskedelem, lókupecség

7. évfolyam: évi 25 óra

Ének: 5 óra

A cigányzene fogalmának kialakítása, változása
Cigányzenészek Magyarországon (Híres bandák és zenészek életútja, életműve)
A zenélés, mint életforma
Cigányzenészek külföldön régen és most.

Rajz: 5 óra

A cigány képzőművészet sajátosságainak felismerése, megfogalmazása, jellegzetes és
kiemelkedő alkotások elemzése

Irodalom: 5 óra

A líra képviselői a cigány irodalomban
Bari Károly
Rostás Farkas György

Szepesi József
Jónás Tamás
Choli Daróczi József művei

Történelem: 10 óra

A cigányság eredete
Az életmód alakulása különböző korokban
Az egyes cigány csoportok (oláh-, beás
romungro) főbb jellemzői
A népcsoportok elnevezése, földrajzi
elhelyezkedésük

A kézművesség, mint a megélhetés
és a védelemre találás eszköze
Mátyás király privilégium levele
A XVIII.-XIX. századi életmód

8. évfolyam: évi 25 óra

Ének: 3 óra

Népdalok, műdalok, zenei szemelvények éneklése emlékezetből
A XIX-XX. századi elemeket felhasználó műtáncok (Liszt, Kodály)
Nemzetközi sikereket elért magyar cigány együttesek repertoárja
(pl: Száztagú cigányzenekar)

Rajz: 2 óra

Képzőművészeti alkotások felismerése, megnevezése (alkotó, cím)
Festői alkotások stílusjegyeinek felismerése

Irodalom: 10 óra

A cigánypróza meghatározó egyéniségei (Lakatos Menyhért, Osztójkán Béla,
Orsós Jakab, Holdosi József regényei részletek)
A XX. századi magyar irodalom, cigányságképe (pl: Gárdonyi, Ady, Móricz,
Babits műveiben stb.)
A világirodalom híres cigányábrázolásai
A cigány irodalom élő műhelyei (sajtótermékek Lungo Drom, Amare Drom)

Történelem: 10 óra

A magyarországi cigányság hitétele, a Szűz Mária kultusz

Magyarországi cigány kutatók munkásságának ismertetése

-Wislocki Henrik

-Erdős Kamil

-Bari Károly

A cigány kisebbség helyzete Magyarországon

Az 1993. évi törvény a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól

Az Országos Cigány Önkormányzat és a helyi kisebbségi önkormányzatok szerepe

Kisebbségi oktatást felvállaló középfokú oktatási intézmények

25. A Pedagógiai program érvényessége, értékelése, felülvizsgálata, módosítása, nyilvánossága, véleményezés, elfogadás, jóváhagyás

A pedagógiai program hatálya

A pedagógiai program személyi és területi hatálya kiterjed az egész iskolára, az iskola külső rendezvényeire, tanórán és tanórán kívüli foglalkozásaira, az iskola összes tanulója, dolgozója, továbbá az itt pedagógiai tevékenységet ellátó más természetes személyre.

Érvényesség

Az iskola 2019. szeptember 1-től az átdolgozott és a fenntartó által jóváhagyott Pedagógiai Program és Helyi Tanterv szerint szervezi meg, és végzi nevelő-oktató munkáját.

Az érvényesség addig tart, amíg a törvényi változások, és a partnerek igényeinek a változása az átdolgozást szükségessé nem teszik.

Értékelés, felülvizsgálat

A Pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan figyelemmel kíséri.

Módosítás

A Pedagógiai program módosítására javaslatot tehet

- ❖ az iskola igazgatója,
- ❖ a nevelőtestület bármely tagja,
- ❖ a nevelők szakmai munkaközösségei,
- ❖ a Szülői Szervezet,
- ❖ az iskola fenntartója.

A Pedagógiai Programot, annak módosítását a nevelőtestület fogadja el és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

Nyilvánosság

Az iskola Pedagógiai Programja nyilvános. A Pedagógiai Program egy-egy példánya a következő helyen tekinthető meg:

- ❖ az iskola fenntartójánál,

- ❖ iskola honlapján (www.ilosvai-aszanto.sulinet.hu www.ilosvaisuli.hu)
- ❖ az iskola nevelői szobájában,
- ❖ az iskola igazgatójánál,
- ❖ az iskola igazgatóhelyetteseinél.